

REIKALAI IR MŪSŲ DĖLEI JŲ VEIKIMAS.

NAUJUS METUS pradant beveik kiekvienas žmogus, veikiantis ir besirūpinantis dėl ateities apmąsto ir apsvarto, koks bus rezultatas jo veikimo prasidedantiems metams pasioaigiant, kaip ir ką turis veikti, kad tas rezultatas būtų geras ir gražus.

Tokio apmąstymo ir apsvarstymo daug labiau reikia veikiančiam grupai — organizacijai.

Mūsų sąjunga praeitų metų triūsu surengė labai daug ir svarbių reikalų, kurie laukia išpildymo. Išpildymas — tai svarbiausias dalykas, reikalaujantis, kad mūsų veikimas tame išpildyme būtų apsvarstytas ir nuoseklus, kad vestų prie geistinių rezultatų, o ne tiesiog priešingon pusėn.

Ir ištikrųjų atydziai prisistebėjus šiandien mūsų veikimui, tuo veikimu anaipol pasidžiaugt negalima, nes noroms—nenoroms reik prisipažinti, kad pas mus, anot patarlės, «kiek galvų, tiek razumų», o kas kenksmingiausiai, kad kiekviens norime tuo savo «razumu» viršinti kitą. Ir tai turbūt ar tik nebus viena blogiausių mūsų ydų.

Dėlei organizacijos veikimo pataisymo iš visur pradeda skambėti balsai: «daryk tą, nejudink to, kreipkis ton ar kiton pusėn». Suprantama, kad tos komandos, ar šiaip, ar taip, praskamba jokių rezultatų nepaliekant, kadangi toks veikimas, tokie įsakymai atskirų organizacijos dalių, nėra organizacijine veikme, daro vien chaosą manymo, tečiaus darančios savo nutarimus kuopos visai neapmąsto, dėlko jų nutarimai nesirealizuoja gyvenime, dėl ko praskamba organe kaip tuščias žodis, jokių pasekmių nepaliekant.

Tūlos kuopos, nekalbant apie atskiras ypatas, reikalauja, kad netalpinti organan jokių ypatisškų polemikų, bet visai nesigirdi to kio padavadijimo, kad kuopos organizacijos, veikimą valdydamos ar taisydamos, gimdo tas polemikas, smerkdamos ypatas už nukrypimus, o įžeista ypata tur gauti vietą pasiteisinimui, netik jau iš atžvilgio, kad socialistai negal atimti jai žmogiškų teisių ir laisvės žodžio, bet ir pats doriškas atžvilgis liepia kaltinamam duoti pasiteisinti.

Vietoje kad matant ką—nors reikalingo organizacijoje pataisymui, savo susirinkime apsvarsčius iš visų pusių dalyką, kad tikrai

būtų galima tikėti, jog paduodamas būdas tą reikalingą pataisymą padarys, vietoje — taji būdą suformulavus atsakančioj formoj paduoti organizacijos veikimą tvarkančiai įstaigai, kuri yra organizacijos įstatymdava, ir radusi tą būdą geru, realizuos jį bei leis visos organizacijos nubalsavimui, mūsų kuopose kas—toks iš «viršėnių» pasakės «tas ir tas būtina tur būti sąjungoje padarytas», na ir kalama nutarimai ir siunčiama organan, reikalaujant neatbūtinio patalpinimo, rodosi, kad tas patalpinimas tuos nutarimus ir surealizuos. Jeigu dar tie nutarimai tikrai atkreiptų visų sąjungiečių atydą, jeigu jie tikrai būtų kuo tai nauju ne bergždžiu kartojimu to, kas jau seniai žinoma bei veikama, bet tankiai tokie «nutarimai» palaikomi už ką—tai nepaprasto per tuos, kurie juos tarė, rodo tik, kad tie tarėjai lyg kad visai tolimi nuo organizacijos gyvenimo ir nežino, kas tame gyvenime apsieiškia.

Taip antai ir 29 kp. nutarimai, tilpusieji «Kovas» №52, taip svarbūs, kad rodosi nieko svarbesnio veikimui ar reikalavimui ir nebūtų. Nežiūrint, kad jie yra kartojimu seniai pasakyto, nežiūrint, kad juose nėra nieko, kas būtų galima laikyti sąjungai išganingu, nežiūrint, kad patalpinimas vien organe reikalavimo išdirbti tam—tikrus — bet nepasakyta kokius ir kas juos tur išdirbti — įstatymus, yra tik veltui vietos užėmimas, kad redakcija, norėdama veikiau prigesinti tą ugnį, kurioje jau apsišveitė rudis ir kuri pradeda kenkti pačiam kaitinamam daiktui — organizacijai, tą bergždžių tarimų netalpino, štai gaunama kategoriškas pareikalavimas, kad jokiems komitetams straipsnių perenzuruoti nesiuočiant būtų patalpinta organe. Prie to įsakymo dar nesigailima ir rustybės ir kolonijų. Reiškia, tariama, bet tų tarimų įstatais daryti draudžiama, kadangi kaip minėjau tarimus realizuoti gali vien organizacijos įstatymdava, o ją kuopa ignoruoja, drausdama paduoti nutarimus anos «cenzūrai», nes, girdi, mūsų organas be cenzūros. Jeigu taip kalbėtų tik naujai į organizaciją įstojęs narys, galima būtų jam atleisti už nežinystą organizacijos veikimo būdų, bet dabar yra reikalas su senu organizacijos nariu, dagi nuo seniau ši bei tą veikiančiu.

Suprantama, taip veikiant tik anarchija, o ne tvarka organizacijoje išviešpataut turėtų. Dėl neapkenčiamos ypatos organizacijos reikalus išpildančią įstaigą ignoruoti organizacijos principai neleidžia, o tas yra daroma ir redaktorius tur išgirsti išvadinius samviliu ir kitais epfetais už tat, kad daboja organizacijoje

tvarką.

Negana to, už stabdymą polemikų dar nuo draugų tur gauti laiškus, užvardintus «niekšui»...

Suprantama, kad tokiose sąlygose redaktoriaus kad ir geležiniai nervai išlaikyti negali; iš vienos pusės reikalaujama netalpinėti polemikų, iš kitos pusės tos polemikos gimdomos ir varu verčiama talpinti, už nepatalpinimą be jokios vertės raštelio, gauni vardą «niekšo».

Reikalų turime pradėtų gana — kaip mūsų spėkoms — daug ir jų išpildymui reik energijos ir tvarkos.

P.K. nutarta Apdraudos Skyriaus organizavimo reikalus pavesti J.B.Smelstoriaus rūpesnui; mat sumanytojams reikia ir dirbti, kad sumanymai įvyktų. Apdraudos Skyrius sąjungai yra taip svarbiu, kaip šiuo tarpu nieks kitas, nes tas būdavoja ir sąjungai geresnę ateitį. Tečiaus jaučiuosi pavargusiu ir energija draugų nesusipratimo apsiereiškimais taip sunaikinta, kad greitai laiku vargiai galima būtų imties už darbo.

Pagalios, kaip sprendžia viens iš P.K. narių, J.B.Smelstoriaus yra «*taip neiški ypata*», kad ir atimama tiesa organizacijoje veikti, todėl noroms-nenoroms reik liauties veikus, pavesti vietą aiškėniam, nusamdytam, kuris gal už algą daugiau veiks negu kad veikiantis dėlei idėjos labo.

Tos aplinkybės ir apystovos verčia atsakyti mane nuo tolesnio veikimo, nes sveikata brangesnė, o ji nykte nyksta «beveikiant» ir už tą veikimą esant nuodais vaišinamam.

Tečiaus, draugai, nenusiminkite; aukaujančių savo spėkas organizacijos labai esu ne aš vienas. Nors tiesa, kad kandidatuose ir redaktoriaus šiems metams figuruoju tik vienas, tečiaus gal tie, kurie ir kandidatus neapsiėmė, apsiims dirbti samdomi. Iki nenusisamdysite sau redaktorių, vietos neapleisiu, bet būsiu dėkingas už palūosavimą nuo sunkių, labai sunkių pareigų.

Gal draugai pripras mandagiai atsinešti link nusamdytojo — tai vienatine nauda, ką mums gal suteikti samdytas redaktoriaus socialistiškos organizacijos organui, o samdant nesocialistą, nežinau, ar galima bus laikyti aiškėne jo ypata negu kad organizacijoje pažįstamų draugų.

Taip maž-daug išrodo šiandien mūsų reikalai ir mūsų veikimas, o kalbėti apie tą veikimą galima daug, tik ne su pasigėrėjimu, nes susipratimas mūsų abelnai imant, aiškiai matoma, dar toli prie pavadinimo atsakančiu.

* * *

Netaktiškumas mūsų veikimo tūlose drauguose pagimdė mintį, kad viso pikto priežastis yra leidimas mūsų organo. Ant kletka mintis pamatuota ir ant kiek tie argumentai išteisintini, bereikalo būtų išvedžioti. Lyginai draugo K.Liutkaus manymas yra klaidingas, kaip ir drg. Pruselaičio, jog paliovus leidę savo organą sustiprėtume, nes «visi veiktumėm organizatyvišką darbą», nebūdami apsunkintais našta dėlei organo. Jeigu buvome ir esame nuolatos kurtomi per organą veikti, jeigu reikalas palengvinimo tos naštos, kurią ant mūsų uždėda organo leidimas, verste verčia veikti organizatyvišką darbą, bet anot drg. Liutkaus, jokio organizatyviško darbo neveikėme, tai labai abejotina, kad tą darbą veiksimė nebūdami nuolat kurtomi ir verčiami. Rods, nežinia, ką drg. Liutkus organizatyvišku darbu vadina. Jeigu organizavimą lietuvių ir mūsų organizaciją, tai juk negalima sakyti, jog visai nieko neveikta. Vienais metais nuo 132 daėjome iki 157 kuopų. Nėra tai pasigėrėjimo verti mūsų triūso vaisiai, bet visgi reiškia, kad veikta, nors veikiant visiems labiau susipratusiems draugams daug daugiau būtų galima nuveikti.

Jeigu yra blogi apsiereiškimai, tai jie tik ir yra pasekme mūsų neveikimo. Išpildant kiekvienam savo priedermes, kurių iš mūsų kiekvieno reikalauja idėja, nereikėtų dėlei duonos kėsni dirbantiems prie «Kovos» karianti, nereikėtų komitetams dirbti veltui

sunkų darbą dėl organizacijos labo, nes ta organizacija lengvai galėtų apmokėti dirbančiųjų darbą. Visai ne organas yra kaltas, kad organizacija savo darbininkus išnaudoja, mokant jiems daug pigiau už jų darbą negu kur kitur. Kaltė puola vien ant mūsų už savo kaipo nario priedermių neišpildymą, nes jas išpildant sukaupu dviems tūkstančiams, organo leidimas nedarytų taip dides sunkenybes, kaip draugų manoma.

Priežastis viso blogo — ne organo leidime, bet mūsų pačių nenore veikti, branginime savo liuosas valandas labiau už socializmo idėją tų, kurie gali nurodyti kelią prie jos dar nepastebėjusiems ano, ir nepaisėjimas savo žingsnių tų, kurie iėjo jau ant kelio, vedančio prie išsiluosavimo.

Koks tat išvedimas gali būti? Suprantama, kad ne kas kitas, kaip tik tas, kad mūsų veikimas visados būtų labiau apsvarstytu, taktiškėsniu negu yra ir nuoseklesniu, kad tvarką darant, nesidarytų tuo pat betvarkė; kad tam veikimui pašvestume daugiau savo liuso laiko, jeigu trokštame socializmo besiplėtojimą stumti pirmyn; kepti karveliai iš dangaus nekris į burną, bet reikia pasigaminti juos patiems. Tik daugiau draugiškumo ir taktikos, daugiau domos ir atsidėjimo organizacijos reikalams, o svarbiausiai neužsimiršimo nuosavų socialistiškų priedermių, o visos tos blogos pasekmės, vaidai, negeistini apsiereiškimai išnyks.

J.B.S.

Ar neprivalome savo geraširdžiams tuom pat atsilyginti?

Pereitais metais, apie šį laiką, rodos, be išėmimo visi Amerikoje išeinantieji lietuviški laikraščiai pripildyti buvo korespondencijomis ir šiaip «populiarškais» straipsniais apie «mūsų socialistus». Ten ir ten, tą ir tą «mūsų socialistai» padarė. Ten ir ten, taip ir taip «mūsų socialistai» kalbėjo. Ten ir ten «mūsų socialistai» tautišką, bažnytinę, politišką, ar girtuoklišką organizaciją «šmežia-ardo». Kitur «tautą niekina». Dar kitur «mūsų seniausią, gražiausią ir moksliausią lietuvišką kalbą neguodoja». Neapsakoma daugybė įvairių-įvairiausių prasizėngimų tie «*jujų socialistai*» pridarydavo... Paskiau nė iš šio, nė iš to, lyg magiška palkute kam—tai mostelėjus, sykiu aptilo visi. Nežinia, ar jie tuos «savuosius socialistus» rado mažai naudingais esančius, ar išmislijo kitokį manevrą surengt, vienok visi sykiu apie tuos «savuosius socialistus» anė pypt. Bet kaip gi čia tylėti: matant gyvus faktus, jog Sąjunga, t.y. darbininkiška organizacija drūtėnasi, literatūra platinasi, viskas tyku, ramu, — jokiū būdu prisikabinti nebegalima. Hm... blogai...

Vokietijos kaizeris pats su antisocialistiškais prakalbomis; Prancūzijos republikoniškoji valdžia nutarė Nicėes, kraštutinio pesimisto ir individualisto veikalus išleisti, kad juose beprabundantį darbininkų protą paskandinti; Jungt. Valstijų ponai paperka bažnytines sakyklas, tam—tyčia užlaiko ekonomistus, augštųjų mokyklų profesorius ir visą daugybę įvairios rūšies plunksnagramzdžių, darbininkų proto muilininimui, o kunigas Chill specialiskai tam pasamdytas, važinėja ir ant socialistų žmones kursto; Rusija, nors revoliuciją užgesino, bet šnipų nuo tarnystės nepaleidžia; veikia jie visur, viduryje Rusijos ir užrubežiuose; Japonija po laimėjimui karės su Rusija, tautiškai sudrutėjo, uždraudė savo tautiečiams—darbininkams organizuoties; socialistiškus laikraščius uždarinėja, o socialistus kalėjiman kėmša. Na... ir kaip tokiam laike tylėti? Kaip tai galima net Mikadai apsileist... Juk «mūsų tanta seniausia, mūsų kalba dailiausia». Ir kaip tai galima taja dailiaja kalba neužsipulti ant sąjungiečių, ypač kada visų civilizuotųjų tautų valdžios mirtiną kovą veda prieš socializmą, argi seniausios tautos tautininkai civilizuoiais vadinties pretenzijos

neturi? O, ne! taip ilgiau tylėt negalima, reikia reorganizuoti «savuosius socialistus», duoti jiems kitą vardą, ir vėl varyti valdiškosios civilizacijos darbą pirmyn.

Redaktoriai ir redaktorėliai, sandarbininkai ir sandarbininkėliai aštrinasi sąjungiečius bekandžiojant atšipusius dantis, susirašinėjimai ir pasikalbėjimai pasitankina; matosi, kad darbas prasidės... Pirmi žingsniai to darbo pasirodo 7 num. «Vien. Lietuv. ninkų». Iš ten pamatome, kad pirmiau buvusieji «mūsų socialistai» pervardyti ant «peštukų». Ten vėl išrodinėjama visa daugybė prasižengimų; kas juos papildė? Suprantama, kad nekas daugiau, kaip tik sąjungiečiai «socialistai» (taip «V.L.» sako). Žmonės nustebinti tuja sensacija, pradėjo klausinėti, kas, kada ir kur taip ir taip buvo. Radosi ir tokių drąsuolių, kurs netikėjo tam. Tada p. «peštukų» tėvas «V.L.» N13 liepė būtinai tikėti... sakosi ir faktus turįs. Ant kiek iš aprašomųjų atsitikimų galima buvo suprasti vietą, kurioje įvyko «V.L.» išrodytieji prasižengimai, viena iš LSS. toje vietoje gyvuojančių kuopų nutarė kuosmulkiausiai ištyrinėti, ant kiek teisingai paduoda «V.L.» tas žinias. Ištyrinėjus, pasirodo kaip tik antraip. Tada minėtoji kuopa nutarė atvirai per tą pačią «V.L.» pareikalauti tųjų faktų prirodymo, kad tikrai taip buvo, kaip tvirtinama ir ar ištikrųjų yra socialistų tie darbai. Reikalavimas ofiejalistiškai parašytas ir pasiūstas. Į keletą dienų gauta sekančio turinio raštas su pasiūstuoju reikalavimu atgal.

«Balandžio 15, 1910m. LSS. tokiai ir tokiai kuopai. Malonų Tamistos! Su Tamistų kuopos nutarimais mes nieko bendro neturime, nes mes per savo laikraštį niekuomet Tamstų kuopos reikalų neužkliudėm, nei tiesiog, nei kreivai. Todėl šitą raštelį grąžiname atgal...

„Vienybė Lietuv. ninkų“.

Atsakymas labai drebančia redaktoriaus ranka rašytas.

Kuopa gavusi iš «V.L.» redakcijos toki atsakymą, kreipėsi į «Lietuvos» redakciją su sekančio turinio prašymu:

«Balandžio 18, 1910m. Gerbiamoji «Lietuvos» redakcija:— Būkite taip malonūs suteikti savo laikraščio skiltise kampelį šiam mūsų kuopos «Atviramajam laišku» į V.L. redakciją, kurį, kaip matote iš čion pridėto V.L. redakcijos raštelio, talpinti atsisako. O kadangi Laikraštinių Susivažiavime, rodos, yra nutarta, kad jeigu bent kuriame laikraštyje būtų kas-nors apkaltinam ir neduodama tame pat laikraštyje vietos pasiteisinimui, tad vietą pasiteisinimui gali duoti kitas laikraštis. Remdamiesi augščiau pristatytu nutarimu, meldžiame suteikti vietą ir mūsų laišku savo laikraštyje».

«Lietuvos» redakcija nieko nē per laikraštį, nē laišku nepranešdama, pralaikė nuo 18 Balandžio iki 22 Birželio, ir ant užklaustimo, ką ji mano daryt, sugrąžina atgal su sekančiu priesaū ant tos pat V.L. kortelės:— «Ir «Lietuva» su tuom dalyku nieko bendro neturi. Laikraštinių Susivažiavime nutarta nesikišti pašaliniam laikraščiam į polemikas, dėl straipsnių, tilpusių kituose laikraščiuose ir dėl organizacijų, turinčių organus savo reikalams.

Š e r n a s .

Apmislytai ar neapmislytai, vienok ilgai, kiek tik galima, kad gavus tą laišką atgal, dar į tretį laikraštį kreipties jau būtų peršenas dalykas, kad vėl jį aikštėn kelti. Šiaip ar taip, ten užsibaigė, bet V.L. prenumeratoriai pertikrino, jog perkarštai tokiu darbu užsiimti nepelninga yra... Sukinosi, kraipėsi šiaip ir taip, vis dar norėjo išsiteisinti, bet savo locno išdirbimo nešvankios atmosferos apsupta, sučiaupė lūpas ir veidą rimtumo maska prisidengė. Tik retkarčiais ši bei tą pastebėjus, bandydavo išvirkščiai perstatyt.

Štai išrinktasis iš 6 daktarų ir advokatų Trečiųjų Teismas ištyrimui kaltės, kaltinamo už provokatorystę Evalenko, kuriam kaltė prirodyta ir jis pats neužsigynė jos, tečiau V.L. apie Evalenkos provokatorystę suabejoja (žr. V.L. N43, žiniose iš New Yorko). Mat, pagal V.L. doriškąją pažiūrą ponas Evalenko buvęs «veiklus publicistas ir įtekmingas New Yorko veikėjas. Šnipu apskelbus

ji revoliucionierių būsianti padaryta labai didelė klaida — bus užmuštas žmogus morališkai». Taip V.L. sako... Na... paverkia, padėjuoja ir taip stumia savo liūdnas dienas...

Bet tuompat laiku, kad V.L. kaskart pereina į «dimidiato» antisocialistiškojo himno, «Lietuva» artistišškai pagauna beaptylančius tonus, tai duetų su kuriuo-nors savo sandraugu, tai vėl solo, kaip kada ir visų laikraščių choras antisocialistiškąjį himną užgieda.

«Lietuvos» N49 jau iki «fortisimo» daėjo... Imituotu tėvišku tonu garsiai surinką: «Jūs «bosiakai!» — tie Gorkio «nuo dugno» visuomenės prasižengėliai!... Po visam tam riksmui, šv. Magdalenos milaširdystės jausmais suspausta, verkia Jeremijaus ašaromis, kad socialistai savitarpiniuose ginčiuose «dovanai spēkas elkvoja»...

Nežinančiam slepiamojo mierio, perskaičius tuos mums rašomuosius moralus (o teisingai pagal jų mlieri: duot žmonėms persergėjimus, kad šalintųsi toliausiai nuo socialistų) gal kas ir tiki, kad jie mūsų klaidas išrodinėdami, nori mus ant tikrojo socialistų kelio pastatyti.

Kam taip išrodo, kas taip mislija, kad jie sąjungai — ir abelnai socialistams — gero velija, tegul tas bando atydziau tuos laikraščius skaityti, ir kada pasirodys kurio-nors iš jųjų «sandarbininkų» atakavimą socialistų — tegul mėgina, vienas ar keli parašyti po straipsnį, atremiantį tą ataką ir pasiūsti į tas mums gero velijančias redakcijas, o beabejo patirs jų tą gerumą. Jeigu tarpe tu straipsnių ras silpnesnį, prie kurio iš teisingų ir neteisingų atžvilgių, redaktoriai ir jųjų sandarbininkai lengviausiai prisikabinti gali, jeigu dėlei tilpusio straipsnio ras galimud ar daugiau ir smarkiau atakuoti, tada redaktorius, priesaū pridėjęs daugiau negu straipsnis ilgio, patalpįs, o jeigu visi atremiantį ataką straipsniai bus drūti, jokiū būdu prisikabinti prie jų ir socialistų nebus galima, tada kiekvienas tu straipsnių autorius dovanai lauks straipsnį laikraštyje pamatyti, ir jeigu nesulaukdamas ir vėl stampas pasiū, gaus toki, ar tam panašų atsakymą, kaip augščiau minėta kuopa gavo, ir savo straipsnius aplaikys atgal. Tai tokia jų gerasirdystė...

Taip. Socialistai kaip kada susiginčija, net ir susivaidija tarpe savės. Teisybė, kad negeistinas apsiereiškimas; bet kaip kada ir neišvengtinu esti. Neišvengtinai vaidai būna tada, kada valdžių apmokamųjų Azevų, Hartingų, Rackovskių, Zubatovų, Pinkertonų ir daugelio jiems panašių išmatų agentai įlenda į socialistų organizacijas ir pradeda savo užduotis pildyti. Ir kada panašių individualų prisiplaka keliatas prie organizacijos, tad jie pripina visokiu pinklių, pridaro įvairiausių intrigu, sukursto, suskundžia vienus prieš kitus, kad vaidams iškilus būtų galima daugiau paslapčių išgauti, jeigu jos kur yra, ir jiems reikalingos būna. Pridaro daugybę niekšysčių, kad žmonių akise socialistus pažeminti. Bet, kada socialistai nors per vaidus-ginčus apsižiūrėję išmeta iš organizacijos tuos niekšus, jie liuosai vėl grįžta į tuos pat abazus, iš kurių į mūsų tarpą prisiūsti buvo. Ten juos išskėstu glėbiu, kaipo kankintinius: už jiems pavestų priedermių pildymą, maloniai atgal priima, nežiūrint, kad tas priedermes bepildant visokių niekšysčių yra papildęs ir kad iš socialistų organizacijos išspirti, grįžta į savo abazą ir ten vėl lošia «didelio veikėjo-publicisto» rolę, žmones šviečia-mokina... Ar ne ganėtinai aiškiai kiekvienas gali suprasti, ant kiek tie abazai švarūs yra, ir kiek tu abazų «veikėjai» darbininkų klesai teisingai, doros apšvietos gali duoti, kuriuose augščiau minėti ir jiems panašūs tipai pirmas vietas užima.

Apsižvelgkite, ar nesurasite panašių tipų ir tarpe tu, kurie mums moralus rašo...

Kai-kada įvyksta negeistiniai, aštrūs ginčai socialistų organizacijose tik dėlei skirtumo pažvalgų. Vieni mano, kad toki ir tokia taktika yra geresnė, o kiti kaip tik antraip; platesniam daly-

ko išsiaiškinimui ir nuosekliam dalyko išgvildenimui, žmogus, kuris dirba prie sunkaus darbo 10-12 valandų ir laiko neturi; džiaugiasi, kad dar susirinkimą atlankyti paspėjo, vieną ar kitą knygą perskaitė, laikraščius peržiūrėjo, o gyvenimo sunkumų varu verčiamas, tur dar socialistiškose organizacijose idėją stumti pirmyn; tiesiog nebeužtenka kantrybės ilgą laiką šaltu kranju debatnoties, turėtų ir tą suprasti tie a-la geraširdžiai. Prie to sunkaus darbo žmogus, kuris nuo kudikystės vienam ar kitam ponui privers-tas buvo vergauti, platenio apšvietimo stoka, kad nuosekliai savo mintis, aiškioje formoje, kitam suprantamai išsireikšti, tankiai atsitinka, kad pačios gyvenimo sąlygos abiejose bedebatuojančiose pusėse, net jiems nesijaučiant, išsidirba vienokios ir tos pačios pažvalgos, bet jie, besikalbėdami, vienas kito nesupranta — nepagau-na minties savo oponento, iš to kyla užsikarščiavimai-ginčai, o net ir iki vaidų daėna...

(T.B.)

ŠIS BEI TAS.

Kaledos ir Nauji Metai.

Pasiturintis ar beturtis darbininkas, visi rengiasi prie Kalėdų šventimo. Visi džiaugiasi, kad bus galima Kalėdų dienoje pasilsėti nuo kasdieninio darbo, pasiviešėti su savo pažįstamais ir pasidžiaugti nors iš to, kaip šio surėdymo po-nai kelia puotas. Išsilgę visi liaukia Kalėdų su džiaugsmu.

Bet štai, Gruodžio 19-ta 1910 metuose po Kristaus už-gimimui, telegrafo šalta viela plačiam pasauliui praneša, kad tą pačią dieną, 8:23 val. iš ryto, New Yorke prie Grand Cen-tral stoties atsitiko baisi eksplozija, kurioje žmonės tapo į šmotelius sudraskyti, kitiems rankos, kojos nutrakta, tretį-gi sužeisti. Rezultatas viso to: — trylika užmuštų ir apie pusantro šimto sužeistų... dar pinigiskas nuostolis geležkelio kompanijai, tai ir viskas... Toliau laik-raščiai praneša, kad miesto valdyba paėmė dalyką į savo ran-kas, idant ištirti, kas buvo priežastis tos baisios nelaimės. Dar toliau tie patys laikraščiai praneša, kad geležkelio kom-panija jau patyrusi kame priežastis to nelaimingo atsitikimo, o tai mat per neapsižūrėjimą buvo pertraukta gazo (dujų) dūda ir vėl per kokio-nors darbininko neapsižūrėjimą, nety-čia uždegta veržiantysis gazas iš pertauktos dūdos ir dūdai eksploduojant, eksplodavo gazo rezervuaras. Ant galo, laik-raštis priduria baisią sceną, — visa aplinkė apie ½ mylios į visas puses išrodo lyg kad po žemės drebėjimui: visi langų stiklai į katastrofos pusę išmušti, o arčiau prie katastrofos vie-tos tai ir laginycios iš langų, medžiai sulaužyta... Sužeistieji, kaip kurie į ligonbučius, kiti į namus nugabenta, apie užmuš tuosius, kuriuos dar buvo galima pažinti, tai motinos, broliai, seseris, tėvai ir motinos suėję, idant išskirti, kuris jų yra, kuris artimas...

Ateis Kalėdų diena ir jos pribuvimą apreikš bažnyčių varpai savo gaudimu. Miestas pasipucė švęsti Kalėdų dieną. Taipgi ateis Nauji Metai. Jųjų pribuvimą 12 valandoje vi-durnakčio apreikš kanuolės savo trenksmu nuo fortų, dirb-tuves savo švilpnėmis, visas miestas, visa šalis visas pasaulis džiaugsis, sulaukęs Naujų Metų. Bet tam pačiame pasaulio didmiestyje, kur darbininkų išnaudotojai kelia puotas ir

džiaugiasi, kad per pareitus metus pelnė tiek ir tiek tukstan-čių dolerių, taipgi rasis suvirš pusantro šimto šeimynų, ku-riose nebus nė mažiausio džiaugsmo, bet ašaros ir širdgėla. O apart tų nelaimingų, dar bus daug, daug tukstančių dau-giau, kurie Naujus Metus pasitiks su badu ir ašaromis akse. Taip, ateis ir praeis Nauji Metai, kapitalistai pasiims savo vėtinę algą ir džiaugsis, bet darbininkai kaip ir pirma skurs, badą kentės, vergaus ir mirs nieko geresnio neatsiekę.

Bet dabar sugrįšime prie pačios eksplozijos.

Kompanija, bijodama, kad nereikėtų apmokėti liku-siems našlaičiams, nori visokiais budais nelaimės priežastį nu sukti nuo savęs, nurodydama, kad tai tas atsitiko par pačių darbininkų neapsižūrėjimą. Kaip matyt iš žinių, tai mies-to valdžia išsyk spėjo, kad tai prie tos pačios nelaimės lošė ir dinamitas, kurį kompanija kasdien veždavo dėl akmenų draskymo. bet tankiai to dinamito įveždavo daugiau negu miesto valdžia jai paveldavo ir padėdavo jį tokiose pavojin-gose vietose, kur jai nebuvo leista, kaip kad vienas iš slaptų policistų pasakoja, kad pirma eksplozijos jis matęs nelaimės vietoje 700 svarų dinamito, o 500 svarų, kurie buvo arti ne-laimės vietos, tapo nvešta šalin už 5 minutų po nelaimės atsi-tikimo.

Jei bus darodyta, kad dinamitas irgi lošė toje eksplozi-joje, tada geležkelio kompanija būtų patraukiama atsakomy-bėn. Bet sulyg vėlesnių žinių, tai matoma ir miesto valdy-ba nelabai nori kabinties prie darodymo, kad dinamitas ten buvęs, idant tuomi geležkelio kompaniją ištraukt iš atsako-mybės.

Koks kontrastas! Apie pora mėnesių atgal, kuomet Los Angeles, Col. laikraščio «Times» spaustuvė tapo su di-namitu išardyta, tuomet visa kapitalistų presa lig vienas šau-kė, kad tą darbą atliko susipratę unijos darbininkai, mat tuom tarpu minėtoje laikraščio spaustuvėje dirbo streiklau-žiai, nes unijos darbininkai streikavo. Ir visi kapitalistų laikraščiai, kiek tik pajiegy turėjo šaukė, kad kaltininkai būtų surasti ir nubauti. Dabar, kada kaltininkas randasi čion pat ir jieškoti jo nereikia visai, bet kadangi kaltininku yra kapitalistų grupa, tai kapitalistų laikraščiai nė lupų ne-atveria. Žinoma, tarpe anos ir šitos katastrofos yra didelis skirtumas, ten kaltę buvo galima užmesti unijistams, pra-tieami darbininkams, tai kodėlgi nereikalauti atsakomybės nuo jų, bet čia prasikaltėliai tiesiog yra kapitalistų grupa, kurie ir užlaiko tuos laikraščius, todėl apie jų prasikaltimus ir tylima.

Taip šiandien tarnauja laikraštija išnaudotojų reika-lams. O bet sykj ateis laikas kada teisybė nebus galima už-slėpti ir tuomet kiekvienas prasikaltėlis bus patrauktas atsa-komybėn.

L. F. & M. R.

Baisi Katestrofija.

Gruodžio 22 dieną iškilus gaisrui Chicagos fabrikoj Nel-son & Co., eksplodavus amonijos katilui, žuvo 24 darbinin-kai, tarpe kurių daugiausiai lenkų ir lietuvių, dirbančių

Stock-yarduose. Fabrika priklausė mėsiniam trustui ir už nelaimę kaltas yra trustas.

Tyrinėjimas atsitikusios nelaimės priežasties porodo, kad triboje nebuvo jokių apsaugojančių darbininkų gyvastį prietaisų. Valdžia dabar net suprato reikalingumą įsakyti fabriku savininkams aprūpinti fabrikas apsaugojančiomis nelaimėse darbininkų gyvastį įtaisomis. Tačiau įsakymas, įsakymu ir liks, kaip liko jis ir po baisiam gaisrui Iroquois teatre.

Pasirodo, kad gaisrui ištikus ir vandens stokavo gėsinimui. Tyrinėjama kodėl gariniuose katiluose spaudimas varantis vandenį dudomis, buvo silpnas, kad vanduo nečirškė. Gaisrą gesinta apie 2 dieni kol užgesinta.

Moterims balsavimo teises.

Washington valstijoje skaitlius balsų už socialistų kandidatus šiais metais žymiai pasididino taip: Pierce county už socialistus buvo 1700 suviršum, du metai atgal apie 800; miestelyje Bremerton—prieplauka Suv. Valst. laivyno (Navy yard)—607 ir viršijo demokratų.

Lapkričio 29 d. gubernatorius išleido apskelbimą dėlė lygių moterims su vyrais teisių balsavime. Laikė rinkimo viršininkų, šis klausimas buvo leistas perbalsavimui; už suteikimą moterims tiesų balsavo 52299, prieš 29676 balsai, tokiu budu didžiumu 22623 balsų (beveik 2, prieš 1) pripažinta teisė moterims Washingtono valstijoje dalyvauti visuose rinkimuose lygiai valstijos referendume, asitšaukime ir iniciatyvoje, įvestuose šioje valstijoje pirmiaus.

P. Kietis.

Darbininku pergale, priešams smugis.

Sunku apsaugyti ir aprūšyti socialistų kovą su republikonais ir demokratais. Nemaža kova buvo municipališkuose miesto rinkimuose, kur nemažai energijos, spēkų ir materijališkos medegos padėta. Milwaukee žmonės atydžiai daboja socialistus, ar šieji ką nedaro, kas miestui nereikalinga. Bereikalingas toks saugojimas, nes socialistai daro viską atvirai.

Praslinko keletas mėnesių ir jau reikėjo vėl sudrutinti savo spēkas, kad vėl eiti kovon su priešais. Pastaroji kova buvo visai nepanaši į municipališka miesto rinkimų. Seniau vadovavo demokratai ir republikonai, o dabar valstybės rinkimuose, jie, demokratai ir republikonai susijuogė išvien kovoją.

Demokratai buvo išstatę savuosius kandidatus, už kuriuos patįs visai nebalsavo, bet atidavę balsus republikonams. Demokratai tik kelis susirinkimus turėjo, tik dėl formos, kad parodyt žmonėms, jog ir jie kovoją.

Sunku buvo ir pasakyti ar bus socialistai nubalsuoti ar ne. Bet mūsų draugams nestokavo energijos ir bijojimo kovos. Ypatoje Victor L. Berger ir Winfield Gaylord vadovaujami ėjo drąsiai pirmyn ir su tvirtu pasitikėjimu laimėti kovą.

Po sunkios trijų savaitų kovos, pasirodė rezultatas, kuris paakino priešus, kad Milwaukee gyventojai sutinka su socialistų vadžia, per ką jie ir balsavo už juosius šiuose rinkimuose.

Visusvarbiausis, kad mes socialistai pradėsime kovoti ir perkrauti varžančias mus tiesas. Dabar tik pradžia, bet tikimės toliau vis daugiau laimėti. Kągi vienas V. L. Berger gali padaryti kongrese prieš 390 narių?

Neatsizurint ant to, kad ten ir yra didžiuma, bet mūsų draugas V.L. Berger, stengsis pagal savo išgalę kovoti. Apart V.L. Berger, taipgi netikėtai nubalsuotas valstybės senatorius G. Zoplin ir senas Winfield Gaylord. Visos pavieto valdviets užimtos socialistais, taigi tapo nubalsuoti sekan tieji:

Kamarninkas (Sheriff)—William A. Arnold; Prokuratorius (District Attorney)—Winfield Zabel. Coroneris—Dap. H. D. Nahin; Pavietinis raštininkas (County Clerk)—Martin Plehn; Pavieto Izdininkas (County Treasurer)—Cherlis V. Shimidt. Registratorius nuosavybės pardavimų (Register of Deeds)—Jacob Huoger; Teismo raštininkas (Clerk of Courts) Dr. W. Young.

Valstybės Legislaturos:

Iš 2 districke—William J. Gilboy; 3 dis. Frank B. Metalf; 5, dis. Jacob Hohn; 8, dis. James H. Vint; 9, dis. Edmund J. Berner; 10, dis. Arthur Kahn; 11, dis. Erick Brockhausen; 12, dis. Max E. Bimer; 13, dis. George Klensendorf; 14, dis. Michel Katsbon; 15, dis. E. H. Kiefer; Frank J. Weber.

Socialistai leimėjo 12 distriktų iš 16. Visas stipriausias republikonų vietas užėmė socialistai. District Attorney—W. C. Zabel tuoj šauks «Grand jury», kad ištyrinėti dalykus, kurie nuo seniai jau užsistovėjo.

Baisus atsitikimas.

Philadelphijoje Gruodžio 21 d. ištikus gaisrui odų krautuvėje, D. Friedlanderio, 15 policistų ir 12 ugnagesių prazuvo, griuvus ant jų muros sienai. Apie 20 ugnagesių likosi suzeistais, tarpe kurių daugelis gana pavojingai.

Ištikus gaisrui, ugnis taip smarkia įsidedė, kad į pusę valandos visas penkių lubų muras išrodė degančiu kakliu. Ugnagesiams negaliut prieiti prie visos liepsnose stovinčios triobos, bandyta vien ginti artimas triobas nuo ugnies, kad neleisti prasiplatinti. Netikėtinau pietinės pusės degančios triobos siena griuvo, palaidodama nesuspėjusius pabėgti ugnagesius.

Griuvimas šiaurinės pusės sienos, buvo labai tragiška scena. Siena stovėjo ilgiausiai ir po ją sudėta išimtus iš po griuvėsių užmuštuosius ir suzeistuosius, kuriems ten-pat suteikta pirmutinioji pagelba. Policijos skyrius susidedantis iš 300 asmenų užsiėmė nugriovimu sienos, kad neleisti naujai katastrofai atsikartoti. Umai šiaurinės pusės siena griuvo, palaidodama arčiau esančių policistų 15 vyrų, ir damušdama pažeistuosius, kurie čia buvo suguldyti, laukia atambuliansų.

Ant gyvenimo slenksčio.

(Pagal E. Čirlikovą).

Parašė A. Žymontas.

... Jonelis atsibudo ir pakėlęs galvelę pažiūrėjo...

Ką tas gelėtų reikėti?

Naktis— kampe raudona šviesa, žiba lemputė, kaip visuomet, bet kambaryje vaikščioja ir kalba... Nepažįstami dėdės, kareiviškai ir civiliškai apsirėdę, čia ir kiemsargis... Ko jie jieško jo kampe, kur sumesti žaislai? Kaip jie drįsta? Kodėl mama daleidžia tai? Asloj guli Jonelio beuodegis arklukas, knygos, paveikslai... Rodosi, mama verkia!?

— Neišgąsdinkit vaiko! Susimildami neišgąsdinkit vaiko!

— Aš nemiegu mamyte!...

-- Mylimasis! Miegok, sau!...

— O tie kas? Neduok jiems mano žaislų!...

— Jie tuojaus išeis... Miegok.

— Išvyk juos!

Vienas dėdė prasijuokė ir pasakė:

— Gudrus! Nagi, eik mamai ant rankų!

— Nenoriu!

Mana paėmė Jonelį iš lovelės ir nusistebėjimui Jonelio, dėdė pradėjo taisyti jam lovelę.

— Negerai po priegalviu saldumynus dėti— pasakė dėdė.

— Neimk! Mama! Ko jis?! Eik sau!

— Puiku! Gulkis dabar!... Mažiuleli!

Motina pabučiavo šiltą vaiko veidelį ir paguldė jį lovelę

— Čia vaikų kambarys... Nieko nėra, tikrinu jums!...

Pažiūrėjo dėdės šėpoj, atitraukė indaują, pažvelgė į pečių ir vienas paskui kitą išėjo iš kambario.

— Išmėtė visus žaislus... Bjaurus! Kas tai do svečiai?— supykęs pasakė Jonelis.

— Gulkis ir miegok!...

— O tu?

— Aš tuojaus... Išleisiu juos ir ateisiu pas tave...

-- Padėk arkluką į skrynutę, jis jau ir taip be uodego!...

Įėjo auklė, motina padarė kokį tai ženklą ranka ir išėjo iš kambario.

— Sutrukdė tau miegą angelėli?! Ach tu dieve!... Nusisuk į sieną!

— Surankiok mano žaislus!— Žiopliai!...

— O tu nusisuk ir miegok! Aš viską ir viską surinksiu, sukavosiu ir uždarysiu...

Jonelis nusisuko. Auklė kažin—ką šnabzdėjo ir tvarkė vaikų kambarį. Vėliau priėjo prie lovelės, pasilenkė ir pasiklausė...

— Miegok saldžiai su dievuliu...— pasakė pašnabzdomis ir išėjo...

Jonelis atsivertė ant nugaros ir plačiai atidarė mėlynas akutes. Pagulėjo nejudėdamas apie minutą laiko, paskui pasirėmė ant alkūnės ir pažiūrėjo į aslą: viskas buvo surinkta... O jie neišėjo, kalbasi Staselio kambaryje ir Staselis ant jų

pyksta: išmėtinėja jiems... O mama nepavelina išmėtinėti senesniems. Svečiai irgi senesni, argi galima jiems išmėtinėti! Svetimas dėdė rėkia... Miegoti reikia, o jie rėkaujo... Jonelis atsėdėjo lovelėj, padėjo smakrą ant šaltos geležinės braunos ir klausos. Ir vėl, rodosi, mama verkia? Žiopliai kokie!...

Jonelis perlipo per briauną ant krėslo, nuo krėslo ant žemės. Pastovėjo ant divonielio. Mama nevelina basoms kojoms eiti ant grindų... Galima pažiūrėti ir vėl nubėgti ir atsiguulti ir nususukti į sieną...

Jonelis priėjo prie durų, pravėrė vieną pusę ir pradėjo žiureti. Gerai, kad jis atsivilko užklodę: kojos ant užklodės ir uždengtos: šaltį gauti negalima... Dėdės Staselio kambaryje, vienas dėdė sėdi prie stalo ir rašo. Staselis stovi pasilenkęs.

— Pasakyk, Stasel!— prašo mama.

— Nesakysiu... Negaliu mama!...

— Ai— ai— ai! Mamos neklauso... O mama verkia!...

Koks negeras Staselis, nenori klausyti mamos!... Ir dėdė prašo... Piktas dėdė... O Staselis jo nebijo. Staselis nieko nebijo! O oficeriui ant kojų skamba pentinai... Kuomet Jonelis užaugs didelis, jis pastos į oficerius ir jam ant kojų skambės pentinai... Kaip skambaliukai!...

Kam atsisveikina mama su Staselium?

— Mamyte, neverk!— šnabžda Jonelis ir raudonos vaiko lupelės dreba. Ir auklė pasilenkė ir verkia...

— Atsisveikink su Joneliu!...— sako mama, o pati verkia.

Jonelis suvirpėjo ir painiodamas kojas užklodė, nubėgė prie lovelės. Nuo susijudinimo jis negali užlipti ant krėslo užklodė painiojasi ir velkasi... O jie ateina. Ačiū dievui paspėjo! Guli užmerkęs akis, o kojos nuogos: nespėjo pataisyti užklodę... Ateina... Skamba skambaliukai: sykiu su dėde ateina visi.

— Sudie, Joneli!

Jonelis pajuto ant savo skruosto Staselio lupas ir krūpėjo nuo karštos ašaros lašelio, nukritusies tiesiai jam ant selės... Mama išbėgo iš kambario, paskui išėjo Staselio dėdė. Jonelis pažiūrėjo ir pamatė tik išeinančio Staselio garą per duris. Visi išėjo. Pasidarė tyku. Kam pabučiavo jį Staselis? Ar gi jis kur—nors išvaziuoja!...

II.

— Mama! Kur išvežė Staselį?

-- Toli...

-- Jį išvežė dėdė su usais?

-- Taip.

— Už ką jį išvežė? a?

-- Paskiau dažinosi, balandėli!...

-- Pasakyk dabar, mamyte!

-- Dabar nesuprasi, mano vaikeli.

-- Suprasiu, mama! Na, mama pasakyk!

Tankiai Jonelis klausdavo mamos apie tai. Motina bėdavo nesuprantamai, keistai, nuleisdavo galvą žemyn, sidusdavo ir vis kažin—ką slėpė nuo Jonelio savo širdyje.

Lauke, kur Jonelis žaisdavo po pietų, kitų namų vaikais paaikino jam apie Staselį:

- Jį išvežė juodame vežime.
- Už ką? Koks tas juodas vežimas?
- Nužudys jį!...
- Meluoji, nežudys!... Jis greitai parvažiuos namo... Mama sakė, kad jis...

— Niekomet neparvažiuos.
— Kiemsargis sako, jog tavo brolis socialistas!
— Meluoji!

— Tokius išveža juodame vežime ir nukankina...
Jonelis iš visų spėkų gynė savo brolių. Bet sunku buvo užginčyti: jų daug, o jis vienas. Ir visuomet ginčai apie Staselį, baigdavosi ašaromis. Jonelis bėgdavo namon raudonu ir drėgnu nuo ašarų veidu tiesiai prie motinos:

— Mamyte, jie sako, kad Staselis niekuomet... Niekümet...
— Nekalbėk su jais!

— Jie sako, kad Staselį nužudys... Mamyte, pasakyk man! Meluoja jie? Taip?

Matina ramindavo ir tildydavo Jonelį, o kuomet jis nustodavo verkęs ir vėl pradėdavo išnaujo klausinėti apie Staselį, motina nuleisdavo galvą, ir vėl Jonelis prijausdavo ką tai slėpdavo nuo jo savo širdyje...

— Tu pati netiesą kalbi kažšin-kam... O sakai, nereikia meluoti...

Sykį vakare Jonelis pamatė, kad mama stovi prie atviro skrynūtės ir dėlioja... Rankoj turėjo Staselio žiponą, todėl Jonelis dasiprotėjo:

- Tu ką dirbi?
- Taip...
- O kam Staselio žiponas? A— a! Žinau, žinau... Tu prie Staselio važiuosi?... Taip?

— Taip važiuosiu.
— O, norėjai apgauti... Kokia tu! O ko tu verki?
— Taip... Pabučiuoti jį nuo tavęs.
— Pabučiuok! Pasakyk jam, kad kiemsargis kolioja jį socialistu, o aš jam už tai per veidą norėjau suduoti.

- Nereikia taip daryti, Joneli...
- A— a! O kam jis Staselį kolioja?! Ot tai-tai ir yra!

Juokiesi, o pati verki!...

(T. B.)

Ir vėl praslinko.

Ir vėl praslinko vieni meteliai,
Skausmus ir džiaugsmus sykiu paėmę,
Tiktai vaidenas migloj vaizdeliai,
Kad užsimąstom galvą įrėmę...

Viltis auksinėms parvomis piešia
Kelią, kuriuomi bėgdama Laimė,
Bebarsto rožes, prie savęs kviečia —
Mus ima džiaugsmas ir sykiu baimė.
Baimė — nes Laimė greit suvilioja!
Vytytes pradėjai — žiūrėk jau dingsta!

Tik rožių diglial liko sieloje
Ir naujais skausmais krutinė tvinsta.
Bet jūs svajonės! mielos svajonės!
Kas jūs neturi, kas jūs negeidžia!
Dėl jūsų kenčia ir žuva žmonės,
Nes per jus Laimę jie sau atskleidžia.

J. B. S.

LAISKAI | REDAKCIJĄ.

GERBIAMOJI «KOVOS» REDAKCIJA:—

Malonėkite paaikinti, ką reiškia žodis *politika*? Daugelis draugų visai kitaip supranta to žodžio prasmę ir diskusijas varo, būk tas žodis reiškia gražų pasielgimą, o ne kovą.

H. Stankus.

Žodis *politika*, paimtas iš graikų kalbos, reiškia pilietiską veikmę, valdymą. Graikiškai žodis *polis*, reiškia pilis, tikos — priklausas prie pilies gyventojų. Veikmė piliečių savitarpinio tvarkymosi praminta «politika». Kova už tvarkymosi būdus vadinama politiskąja arba piliečių kova.

Kas mano, kad žodis *politika*, arba kaip žmonių tariama *politikė*, reiškia mandagumą ar gražų apsiėjimą, tas klysta, nesuprasdamas prasmės žodžio *politika*.
Red.

II.

GERBIAMOJI «KOVOS» REDAKCIJA!

Teiksitės paaikinti man žemiaus paduotą klausimą, kuris man išrodo nepraktišku. Dalykas tame: Jeigu draugas, būdamas LSS. kuopos komitete, dėl tūlų aplinkybių neatsilankė susirinkimam, kuriame esti renkamas kp. komitetas atėjantiems metams, ar gali kuopa jį išmesti iš skaitliaus kandidatų, jam pačiam neatsisakius nuo kandidatūros, kaip nelegališką už tai, kad jo nebuvo susirinkime. Tas atsitiko 145 LSS. kuopoj.

S. C. Bakanas.

Narys būdamas komitete ypatingai turi žinoti kuopos susirinkimus ir tų susirinkimų tikslus. Negalėdamas būti ypatingai susirinkime, žinodamas, kad bus renkamas komitetas, turejo bent rašteliu susirinkimui pranešti, kad jo kandidatūrą palikti. Kuopa turi tiesą rinkti naują narį komitetam, jeigu nesilankantis susirinkimam nedavė apie save žinios.
Red.

III.

GERBIAMOJI REDAKCIJA:—

Ar gali būti socialistu organizacijoje toksai draugas, kuris nepildo kuopos nutarimų, nesilanko į susirinkimus, draugus pravardžiuoja asilais, burlokais ir t. p., ardo kitų šeimynas? Meldžiamė paaikininimo.

Jonas.

Nesilankantis į susirinkimus, negal nė tų susirinkimų nutarimus pildyti. Ar savo mėnesinę mokestį užsimoka kuopon? Jeigu kuopa mokestį priima, reiškia pripažįsta jį savo nariu. Jeigu gi ne, toksai nėra kuopos nariu. Išmintingas žmogus žmonių nepravardžiuoja, jeigu pravardžiuoja išmintingus, tai nėra ko pykti ant žmogaus neišmintingo. Linkui kitų apkalbamo žmogaus blogumų, nežinodami teisybės, spręsti negalime, ar jis gal būti socialistų organizacijoje ar ne. Reikia žinoti, kad socialistas yra žmogus taipgi su silpnybėmis, kaip ir kiti.
Red.

Korespondencijos.

Rašyti reikia visados tik juodu rašalu ir tik ant vienos pusės popieros, nepersiviečiamos; viršuje palikti bent dvi eilutes neužrašytas. *Žinios* turi būt teisingos, paduotos teip, kaip atsitiko, be ilgų privadžiojimų ir pamokinių. Žinios iš darbininkų gyvenimo visados bus patalpinotos.

ROCHESTER, N. Y. Lapkričio 25 dieną LSS. 7-tos kuopos Teatreliškas Ratelis statė ant scenos komediją «Daktaro Kabinete». Sulošta neblogiausiai, kaip iš darbininkų žmonių geriau reikalauti ir negalima.

Apart vaidinimo, buvo deklamacijos ir monologas. Publika buvo užganėdinta. Pa teatrui, prasidėjo šokiai su skrajojanti krasa. Dovanas už gavusius laiškus aplaikė: E. Ramanauskaitė, gavusi 70 atviručių— «Keleivį» metams; P. Guzunus, gavęs 49 atvirutes aplaikė— «paketbuką» ir P. Bugai liškis, gavęs 36 atvirutes, aplaikė auksinę plunksną.

Trumpą prakalbą apie Lietuvą ir mūsų draugus, kenčiančius carizmo kalėjimuose, laikė F. Thomson, ragindamas susirinkusius atminti kovotojus už laisvę.

Kalinių kankinių pašelpai suaukauta \$1.77. Aukavo šios ypotos: P. Vilis, J. Kazakovičius, J. Pliksas— po 25c.; K.D. Vaivada 15c., A. Letinas, K. Plačėnas, A. Strolis, V. Barkevičius, A. Balzeris, J. Bindokaitis, J. Višniauskas— po 10 c.; J. Vaivada, Barkauskas, K. Daugnis— po 5 c.

Aukavusiems ištariame širdingą ačiū. Pinigus atmetus 2 c persiuntimo lėšas \$1.75 pasiūsta Lietuvos kankinių pašelpai.

Vakaras gražiai nusisekė.

J. Bindokaitis.

MARYVILLE, ILL. Darbai anglių kasyklėse eina gerai, bet iš kitur pribuvusiam sunku darbas gauti.

Vietinė SLA. 181 kuopa, užbaigė savo dienas gyvenimo, dėlei įvedimo naujos konstitucijos, kuri pasirodo be jokios vertės.

Gruodžio 9 d. tapo atidaryta vietinė Lietuvių Kooperatyviška mėsos parduotuvė, kaip girdėti greitai ketina pradėti ir grosernę, taigi galima pastebėti iš vietinių lietuvių judėjimo, kad kultūriškai gan pakilę, jeigu tokiais kiltai darbais pradeda interesuotis. Linkėtina jaunai Kooperacijai gero pasisekimo.

Spalio 20 d. J. Mačulio vestuvėse sumanyta parinkti kiek aukų dėl išleidimo veikalo «Moteris ir Socializmas». V. Katiljus paaiškino svečiams kokią naudą gali mums atnešti ir tapo surinkta \$3.20, persiuntimo lėšų atimta 10c., taigi \$3.10 pasiunčiame «Kovos» administracijon. Aukavusiems reikia ištarti ačiū.

Vietinis.

MONTREAL, CANADA. Lapkričio 19 d. atsibunat vestuvėms Kazimiero Vilimo su Magdalena Domeikiute, susirinkusiems svečiams gražiai besilinksminat ir besikalbant, sumanyta atminti kenčiančius Sibyro katorgose ir kalėjimuose

kankinius. Užmanymui mielai pritarta ir suaukauti \$8.60. Pinigus pasiūtė «Kovos» redakcijon, kad priduoūt kam reikia. Aukavo šios ypotos: K. ir M. Vilimai, J. Samenas— po \$1.00; D.K. Balčiunas 50c., J. Matulionis ir A. Kliševičius— po 30 c.; P. Ilaktine, K. Maya, K. Stankevičius, J. Rimša, P. Černius, P. Praknis, A. Silinis, S. Kliševičius, K. Balis, S. Bridževaitis, P. Maya, J. Vilimas, F. Vilimas, J. Pakulis— po 25 c.

Aukavusiems ištariame širdingą ačiū.

J. Samenas.

SAJUNGOS REIKALAI.

V.K-to Referendumas No.24.

V.K-tui— LSS. III Rajono konferencija paduoda įnešimą: 1) Centro Sekretorius turi išdirbti tam tikrą formą užkvietimui į kuopų susirinkimus, paliekant tuščią vietą užrašymui kuopos NN, datos ir susirinkimo vietos ir

2) Tokios užkvietimų korčiukės turi būt atspauzdintos ir laikomos adm-joje, iš kur kuopos turi jas pirkti.

LSS. III Rajono Komitetas

Org. A.J. Keršis, Sek. B. Kondratavičius, Išd. N. A. Keršis.

Šis dalykas perėjo per V.K-tą ir balsai pasidalino šiaip:

Už: Prieš:

II Rajono V.J. Stankus	I Raj. J.S. Pruselaitis	IV J.K. Gilius
» » J. Bulota	V » L.S. Kupčinskas	» P. Sinkus
III » A. Baltrušaitis	» » J.M. Jasiulevičius	VI A. Žymontas
VII » A. Valinčius	» » A. Staniškis	III J. Baltusis
VIII » K.G.		

Taigi įnešimas atmetas 8 balsais, prieš 5 balsus už.

Nuomonės (sutrumpintos) V.K-to narių:

J.S. Pruselaitis: Kuopos, esančios gerame stovyje, laiko susirinkimus tame pačiame laike kiekvieno mėnesio ir nereikalauja apgarsinimų. Balsuoju prieš.

V.J. Stankus: Išdirbus tokius užkvietimus ir kuopoms perkant galėtume pagerinti pinigų stovį. Balsuoju už.

J. Baltusis: 1) Kadangi kuopų nariai daugiausia užkviečiami per organą, 2) kadangi beveik visur perijodiškai susirinkimai laikomi, todėl balsuoju prieš.

J.K. Gilius: Lėšuos keli doleriai, o atspauzdintos gulės spaustuvėje. Balsuoju prieš.

P. Sinkus: 1) Jeigu kuopos ir pirktų, tai tik ant bargo, o 2) retai kuri kuopa tepirks, taigi atspaudinus gulės, nors atspaudinimas lėšuos.

A. Staniškis: Tokių korčiukų atspaudimas prigėlbės S-gos turtą ištuštinti, o nauda maža. Balsuoju prieš.

J.M. Jasiulevičius: Gražūs užkvietimai į susirinkimus mažai ką gelbės, o jei ir pasitaikytų keletas per juos atvesti, tai iš to nebūs S-gai naudos, nes tokie išskolinę už organą už kelius mėnesius atsitraukia. Balsuoju prieš.

A. Žymontas: Veiklios kuopos suranda būdą sušaukimui susirinkimų ir be projektuojamos blankos. Balsuoju prieš.

Shenandoah, Pa. LSS. V.K-to Sek. L.S. Kupčinskas.

LSS. Centro Sekretorius Aug. Purvis.

New York City, 22 XII 10.

Įnešimas LSS. Referendumui.

Kadangi*) tūlos LSS. kuopos, rengdamos viešus susirinkimus

*) Įnešimas performuluotas.

A. Purvis.

kviečia už kalbėtojus ne sąjungiečius ir nežinančius nė socializmo principų; nė S-gos taktikos, kurie kalba įvairių-įvairiose tēmose ir vieton išaiškinti dalykų stovį, dar daugiau žmones suklaidina. Ne gana to, dar ir pinigiskai išnaudoja, brukdami sapuininkus ir tam panašius popiergalius bei rinkdami buvusių ir neesančių laikraščių «Pipiro», «Savamokslio» prenumeratą, kuomi žmonėse, neišpildant prižadėjimą, sukeliama neužsitikėjimas ir kaltė metama ant socialistų, todėl remianties ant viso augščiau privesto LSS. 19 kuopa, savo susirinkime, laikytame 13 d. Lapkričio, nutarė paduot sekantį sumanymą:

1) Ateityje LSS. kuopos už kalbėtojus neturi kviešti ne sąjungiečius.

2) Socialistų rengiamuose susirinkimuose negal būt leidžiama rinkti prenumeratą, išnaudojant žmones ypatingiems reikalams. LSS. 19 kp. Komitetas.

V. P. Kriauchunas, J. Šukys, P. Mačys sekr.

Paaikškinimas: Kuopos, paremiančios šį įnešimą, turi prisijūsti savo parėmimą C. Sekretoriui.

N. Y. City, 22 XII 10. LSS. Centro Sekr. Aug. Purvis.

LSS. Referendum «IX» 1910m.

151 kp. įnešimas, kad Rev. Rēm. K-to fondo «Revolucijos reikalams» pinigai būtų perduoti LSD. P-jai (žr. «Kovos» N35 10m.) tapo *parentas* per 52 kuopą, todėl ir eis per referendum.

Organas dėl diskusijų ant to klausimo bus atdaras iki *Februry 15, 1911m.* Jei kuopos turi kokius pataisymus prie to įnešimo, tai turi prisijūsti C. Sekr., o šiaip nuomonės turi siunčiamos tiesiog į organą.

LSS. Centro Sekretorius A. Purvis.

112 East 19th st., New York, N. Y.

Svarstykime kaip Pasekmingiau.

Visad girdisi balsai: palaikykime organą, aukaukime «Kovos» fondul!

Taip išrodo, žiurint iš paviršiaus, bet kitaip išžiuri arčiau prisžiūrėjus, o dar labiau iš praktikos. Męs «Kovą» leidami, atiduodame visas savo pajiegas ir energiją, o «Kova» kaipo laikraštis mums organizacijos darbo neveikia. Organizacija pas mus visai užmiršta, o kad ir ne, tai negalima dėlei jos veikti; negalima iš dviejų priežasčių: viena— tai pražudymas draugų dėl visokių incidentų per «Kovą»; antra, piniginis krizis, be ko orgnigacijos veikimas negali būti išnašus. Ir jeigu kas yra veikiamą organizacijos ir propagandos laukuose, tai tik iš draugų pasišventimo, bet kad ir labiau siai pasišventę draugai nustoja energijos, kadangi apart darbo, dar ir savo gana tuštoką kišenių tur nesykį iškratyti.

Štai pavyzdžiui viename «Kovos» numeryje skaitome atsisakymą nuo V. K. sekretorystės dėlto, kad męs neatmokame lėšų, kurios pasidaro beveikiant. «Kovos» Nr. 51, LSS. 145 kuopa savo atsišaukime į I-mo rajono draugus reikalau-dama tvarkos, pasmerkia rajone betvarkę, aimanuoja, kad gabesni draugai atsisako nuo veikimo. Tečiaus nepagalvoja dėlko atsisako? Todėl, kad jiems pabodo veikti ir dėti centai, kurie taip brangūs pas mus darbininkus; kas yra buvęs tų veikiančiųjų eilėse, tas jau žino, ką tas reiškia ir liekasi neprišaukiami darbuotis.

Iš pačios 145 kuopos atsišaukimo matoma, kad draugai

daugiau kaip 25 c. mėnesiui mokėti nebenori; I-mas rajonas, kad padengti skolą, kurios buvo apie \$30.00 per savo konferenciją nutarė, kad draugai užmokėtų tą skolą mokant proporcionališkai po 39 c. kiekvienas. Nutarimas nepildomas, o 145 kuopa sako: rajono konferencija neturėjo tiesos uždėti ekstra mokestį ant narių. Klausimas kas užmokės skolą? Ar tie, ką veikia? Draugai įdėję pinigus į sąjungos išdą, tai turi tiesą laukti, šaukime, draugai, šaukime, bet šaukimas vis bus šaukimu tyruose, kol nepageršime aplinkybių veikimo.

Puskunigis suklupo sekretoriaudamas, nes dienomis dirb-damas, kad pragyvenimą užsidirbti, savo pareigas atliekamose valandose nesusėję priderančiai atlikti. Męs pasmerkė-me neįėjdami į aplinkybes, kurios priverė jį suklupti. Ir kas jam už tai? Žinote....

Smelstoriaus incidentas, kuris kiekvieną mūsų verčia raudonuoti, ėmė savo pradžia fluansiniame krizije. Dirbk, prakaituok ir už algą barkis— kiek daug reikėjo draugui nukentėti, o vis dėlko ir per ką,— męs į tai neįėjame.

Kurgi atsisteisimai su Bagočium, kurio alga dar neišmokėta po šiai dienai? Kur atsilyginimas skolos draugams, tų tarpe ir man \$20.00, ir net visuomenei. Nežiurint, kad jau keturi mėnesiai kaip reikalauju, kad man sugražintų, bet man tyla atsakoma.

Kur išleidimas «Mot ir Soc.» knygos? Ar ne «Kova» pa-glemžė po savo sparnu? Kur «Revolucijos Dainos su gaidomis»? Žmonės laukia jau treči metai. Prenumeratoriai baram tuos draugus, kurie prenumeratas rinko, bet męs kągi galime jiems atsakyti?

Mums reikia pinigų «Kovą» leisti, kiti draugai dėl pinigų stokos tur sau gulėti. Ir ar jus, kurie norite «Kovą» leisti, manote, kad ateitis bus geresnė, mūsų darbas produktyviškesnis? Ne, anaip tol ne! Tą sako draugų veikimas ir energija.

Toliaus; dabartinis Centro sekretorius dirba kiek jo pajiegos tesėti gali, o atlyginimas, tik kasžin—kur ateityj vaidinasi. Ar galima bus gauti toliaus tokį draugą, kuris taip daug dirbtų veltui?

«Kovos» Nr. 50 drg. J. B. Smelstorius apgindamas «Kovos» leidimo reikalą sako: Lai apsiėmusios apkį darbą atlikti komisijos išpildo savo uždavinius, lai kiekvienas mūsų jaučia: privalau, o ne privalai, aš dar pridursiu: privalome jiems pinigiskai atlyginti už jų darbą. Bet iš kur juos imti, jaigu izdas tuščias, o tas izdas tik «Kovos» leidimui.— Štai dalykas, kurio męs neįstengiamė išpildyti.

Redakcija kaltina C. komitetą už nepaėmimą savo rankosna dalykų, kaip tik pasklido gandas apie įvykstančią betvarkę. Taip ir turėtų būti, bet ar męs C. komitetui atlygisime už jo sugaištį ir kelionės lėšas, nes be suvažiavimo komitetas juk negali tų dalykų sutvarkyti. O tokio suvažiavimo lėšos siektų sumą 50 bei 60 dolerių. Taigi ir čia negalima veikti, kaip veikti reikėtų, dėl stokos pinigų.

Iš visų čia pristėtų faktų aišku, kodėl gema nuomonė paliauti laidus organą. Nustoję savo organo, manau męs

nieko nenustotume, nes galėtume veikti tikrą darbą dėl sociališkos revoliucijos, prisidėdami prie Socijalit Party, išleidami knygas, rengdami prakalbas, prelekcijas ir etc.

Tuomet išnyks vaidai, neapykantos, neturėsime skriausti neatlyginimais draugams už jų triušą, ir veiksime tik tiek, kiek mės galėsime; niekas mus nevers taip kaip dabar «Kovos» leidimas reikalaujamas tiek daug rūpesčių ir vargo, o organizatyviškas darbas pasilieka neprieinamu.

Šalies rinkimai atėjo ir praėjo, o mės o nieko neveikėme, nevarėme agitacijos, neišleidome lapelių, nerengėme prakalbų— ir kasgi mės per politiškoji organizacija, jei taip veikiamė!

Tik pamišlykime draugai, o pamatysime, kad busime laimingesni atsisakę «Kovą» leisti.

Išdirbkime tikrus plenus tame klausime ateinančiam sąjungos suvažiavimui.

K. Liutkus.

Protokolas 10-tos Konferencijos LSS. I-mo Rajono.

Konferencija atsibuvo Spalio 2 dieną 1910 m. Delegatai pribuvo iš sekančių kuopų: 41 mos-2 del.; 25-tos-2; 34-tos-3; ir 145 tos-2. Rajono Org., Sekr. ir Išd. Viso 12 balsų.

Konferencijos vedėjai: J.V. Stalioraitis, pirmsėdis, J. K. Burokas, sekretorius. Organe «Kovoj» talpiname tik lytinius sąjungą tarimus, kaip tai:

1) Tvert prie LSS. pašelpos skyrių, 8 balsai už, 3 prieš, 1 susilaikė; 2) Susijungt su Socialist Party, 8 už, 2 prieš, 2 susilaikė; 3) Kaip galint greit baigt Konstituciją, nes pagėdaujama kaipo kelrodžio, 8 už, 4 susilaikė; 4) Administratorius turi but po kaucija, 7 už, 4 prieš, 1 susilaikė; 5) Papekimas LSS. C. Sek. A. Purviui už tilpusį «Kovoj» jo straipsnį prieš referenum III priimta sekanti rezoliucija:

Kadangi A. Purvis uždarydamas «Kovos» skiltis diskusavime referendumo III-čio ir sykiu pasiuntė straipsnį prieš referendum, pasmerkdamas jį vienpusiškai, o iš kitos pusės balsas negalimas, nes jau «Kovos» skiltis uždarytos, taigi mės peikiame drg. A. Purvio pasiėlgimą.

Kad Centras neprimtų kuopų išmestus narius pavieniais, išnešta sekanti rezoliucija:

Doriškai prasižengusius, administracija neturi tiesos priimti į sąjungą pavieniais, be kuopos paliudijimo apie pasitaisymą.

I-mo Rajono Org. ir Sek.— *K. Liutkus ir J. Burokas.*

Linkul I-mo Rajono reikalų.

Savo mėnesiniame susirinkime, laikytame Gruodžio 25 d. 41 kuopa svarstė 145 kuopos atsišaukimą į I-mo rajono kuopas, skųsdamasi ant rajono komiteto neveiklumo, ypač ant rajono sekretoriaus, už neatsakantį sutvarkymą rojono balsavimo blankos.

Tiesa, kad neatsakančiai, bet ar tik rajono sekretorius

tame kaltas? Mės surandame kaltę ir kitur, ypač V. K. I-mo rajono atstovas V. K. nieko neveikė, nors jo užduotis yra sutaisyti blankas, o ne rajono sekretoriaus. Tik nežinia už ką pridarytas lešas reikalaujama, kad rajonas apmokėtų. Jeigu I-mas rajonas turi V. K. narį, o tasai nieko neveikia, tai be abejonės, rajono sekretorius turi jo darbą atlikti. Bet kaslink sulaikymo nominacijos dėl bankų negerumo, kaip reikalauja 145 kuopa, paduodama užmanymą, kad nominacijos blankas sulaikyti ir balsavimą tvarkyti pavesti išrinktiems iš katros-nėbuk kuopos draugams į tam-tikrą komisiją, link to dalyko 41 kuopa išneša savo patėmijimą, kad panašūs apsi-reiškimai nelabai sutinka su socialistiškais principai, jeigu viena kuopa rįžtasi valdyti rajono komitetą.

Kaslink I-mo rajono 10-tos konferencijos nutarimų, paličiančių visą sąjungą, nežinia kas priežastis, kad taip ilgai neapskelbta «Kovoj», už ką reikia kaltinti rajono sekretorių, kuris į 3 mėnesius neįstengė surašyti ir pasiųsti organan.

Mės 41 kuopa pastebime, kad nominacijos butų užbaigta ir leisti per balsavimą. Kaip nauji kandidatai užims savo vietas, reikalaujame, kad draugai daugiau atydos atkreiptų į savo priedermes. Musų nuomone, balsavimo blankas ir patį balsavimą tur tvarkyti rajono sekretorius su V. K. nariu nuo I-mo rajono.

125 kuopa pataria rinkti komitetan suprantančias ypatas, juk tas yra daryta ir daroma visur, bet kad tos suprantančios priedermes ypatos, užsimiršta jas po išrinkimo, rodo si pasiganėdindami aplaikytu gražiu vardu, tai tame sunku kas-nors pagelbėti, jei patį išrinktieji nepildo savo priedermių tai verste jų nepriversi.

LSS. 41 kp. kom. *J. Burokas, J. Jankauskas ir C. Baltrėnas.*

Pranešimas.

LSS. kuopu sekretoriu atydai.

Gruodžio 31 išsiuntinėta 6-to visuotino LSS. viršininkų rinkimo blankos. Išsiuntinėtos pagal «Kovos» 49 num. kuopų sekretorių tilpusius antrašus. Draugai sekretoriai ir pavieniai LSS. nariai, malonekite pasirupinti laiškus atsiimti, kad pačtas negražintų atgal. Laikas nubalsavimui yra neilgas tik iki 31 d. Sausio 1911 metų. Blankas nuo C. Sekretoriaus aplaikėme Gruodžio 28 d. ir 31 išsiuntinėjome. Nevilkinant malonekite pasirupinti sušaukti susirinkimus, nubalsuoti ir blankas sugražinti tiesiog Refer. Tvarkytmo komisijai, žemiau paduotu atarašu.

Draugai sąjungiečiai! Su LSS. viršininkų rinkimais nepadarykite taip, kaip su 3 ir 4 referendumu. Trečdalis kuopų nedalyvavo: suprantama, kad toks referendumas turi nupult. Jeigu tik tiek dalyvausime, tai ir viršininkų rinkimai turės nupult. Juk kaip organizacijos reikalus surėdysite, taip ir turėsite. Pamišlykite draugai, ką jūs darote! Kasgi rūpįsis organizacija, jei ne jūs patįs!

Malonekite nesivėlinti nubalsuoti ir blankas gražinti tiesiog Referendumo Tvarkymo komisijai, nesiuntinėkite kur kam papuola, kaip pirma darėte. Argi jūs draugai nesu-

prantate, kad tokiu betvarkos siuntinėjimu užduodate bereikalingą darbą ir sąjungai iškaščius darote. Juk tie visi jusų laiškai «blankos» balsavimo reikaliuose, kur jūs juos nesiųtumete, jie vis turi but komisijai sugražinti, taigi geriau tiesiog komisijai siųsti.

Ant balsavimo blankų nerašinėkite jokių patėmijimų: blankos yra tik dėl balsavimo, jeigu turite ką patėmyti, rašykite ant atskiros popieros.

LSS. Ref. Tvar. Komisija:— $\left\{ \begin{array}{l} J. Šaltis. \\ J. Šukys. \end{array} \right.$

120 Grand St. Brooklyn, N. Y.

P. S. Dėlei greito susinešimo, nespėjom priduoti pasirašyti drg. J. Verbylai, kuris yra narys šios komisijos.

Nutarimai.

1. 51 kuopa savo mėnesiniame susirinkime nutarė, kad būtų įvesta geresnė tvarka priimant naujus narius. Viršminėta kuopa reikalauja, kad kiekvienas įstojantis į LSS. draugas būtų gerai išegzaminuojamas ir prisiegdintas pirmame kuopos susirinkime, o ant sekančio būtų priimtas, kaip kad anglų Soc. Party daro.

Organizatorius *J.Dementis*.

Pastaba: Aš kaip rašytojas šio nutarimo, pilnai sutinku su mūsų konstitucija kaslink-priėmimo naujų narių, kaip yra pasakyta Skirsnys II, §15.

J.Dementis.

2. 60-tos kuopos mėnesiniame susirinkime, laikytame 25 d. Gruodžio, įnešta per drg. S.Michelsoną, kad polemikoms ir ypatiškiems ginčams organas būtų uždarytas. Sąjungietis, turėdamas kokius nesutikimus ar ypatiškus ginčus netur vesti polemikų per organą, bet pavesti P.K-tui, kuris ištyręs dalyką, ar atmestų, ar Trečiųjų Teismui atiduotų. Nutarimas priimtas 8 balsais prieš 3.

Prot. sekr. *P.Ketvirtis*.

Nuo Administracijos.

Draugai sąjungiečiai!...

Daugumas žingeidauja, kaip ir kas dabar dirba «Kovos» administracijoje: šiuomi pranešu sąjungiečių žiniai, kad 28 d. Gruodžio, 1910 m. atkeliavau Philadelphijon prie «Kovos» už tuomlaikinį administratorių. Prie «Kovos» radau bedirbant: 4 zecerius ir drg. Stasiulevičių administratoriaus vietoje. Greitu laiku vienas zeceris išvažiuoja Chicagon, tad prie «Kovos» liks tik 3 zeceriai, administratorius ir redaktorius. Viso 5 darbininkai. Buvęs adm. J. Grinius, gyvena Philadelphijoje ir diena po dienos bus viskas sutvarkyta ir perduota visas «Kovos» turtas naujai administracijai.

Šiame «Kovos» num. telpa atskaita senojo administratoriaus, vėliau, kaip tik priimsiu viską, smulkmeniškai pranešiu «Kovoj» draugų žiniai.

Dabar administracijos reikaluose, viską siųskite mano vardu.

Liglaikinis «Kovos» Adm.

A. Žymontas.

L. S. S. Finansu Apyskaitos.

Rugsėjis, Spalis ir Lapkritis Mėnesiai, 1910 m.

INPLAUKOS

Mėnesinių mokesčių už tris mėn.:

Kuopos Įmokėjo		Kuopos Įmokėjo		Kuopos Įmokėjo	
1	22.80	46	11.20	106	4.80
2	18.00	50	8.10	108	1.00
3	9.80	51	8.40	114	2.00
4	4.60	52	9.40	116	20.20
5	5.60	54	4.40	117	13.00
6	7.40	55	9.60	119	6.40
7	21.60	56	2.30	123	2.80
8	1.60	57	1.40	124	8.00
9	11.40	58	6.00	125	2.40
11	8.00	59	4.20	126	1.20
15	20.80	60	14.00	129	5.20
17	8.00	65	5.40	130	6.20
18	4.60	67	1.80	131	4.20
19	7.20	69	2.40	132	1.80
21	6.00	71	6.00	133	6.60
22	11.80	74	6.00	134	3.60
23	6.70	77	16.20	135	4.60
24	2.40	78	8.40	136	4.20
25	5.60	79	.40	137	28.20
28	11.00	80	11.20	138	9.00
29	15.00	81	16.60	140	2.25
30	2.00	83	6.60	142	2.80
31	5.00	84	5.00	144	5.60
33	19.60	89	12.20	145	5.60
34	8.20	90	3.00	147	11.20
35	2.40	91	12.60	148	3.80
36	7.40	95	2.40	150	3.60
37	11.20	99	2.75	151	5.85
41	3.60	100	1.40	152	4.35
42	7.70	101	2.40	153	1.80
45	4.60	104	1.20	154	2.25
		105	4.40	155	1.60

685.65

Pavienių sąnarių mokesčiai.

W.Karnillo 4.00; A.Baravikas ir Ant. Stočkus po 2.40; L.Žilinskas, K.J.Valys, V.M.Genis, M.Baltrušaitis po 2.00; P.Petronis 1.50; J.Nienius ir V.Daukšis po 1.40; J.Montvilas ir F.Klembauckas po 1.25; J.Lingys 1.20; J.M.Danielius, K.Malinauckas, A.Bakšas, V.Trinka, T.J.Kučinskas, J.Steponavičius, M.Šliakys, V.Kurtinaitis, T.Kardulis, J.Žvingilas, K.Juozaavičius, St. Kardulis, P.Kietis ir Jonas Pačkauckas po 1.00; A.Drazdauckas 60c. Viso 39.40

Prenumerata «Kovos».

J.Lapėnas, P.W.Zemkus, Jos Shimbels, P.T.Grigaliunas, V.Mačys, Ig. Balčiūnas, Anna Balevage, J.Kaminskas, S.Baubonis 3.00; Lith. Cit. Club, J.Ančiukaitis, P.Tamošiūnas, John Tamulevičius po 2.00; R.Skuja 1.96; P.Janušas, M.Brazaitis, F.Sirutavičius, J.Srebalius, J.Mordosas, per J.N-ka, J.Žemaitis, A.Vizbar, A.Meškovskis, J.Bičkunas, J.Rugienius, M.Blujus, J.Skerston, Soc. Dem. Federation, J.Dambrauckas, J.Manavičius, L.Gušėnas po 1.00; J.Karužas 96c; W.L.Mikalaukas, J.Voicechovski, per Jatuliavičių, K.Stanaitis, per F.A.

Golubieki, Chas Spurga ir P. Dumblaukas po 50c; J. Gatavlaikas 20c. Viso 49.62

Prenumerata «Moteris ir Socijalizmas».

Nuo V. Jakščio vestuvių 9.75; nuo vestuvių V. Girdaucko 8.20; per J. Parčevskį 4.00; 9 ta kuopa 2.00; 123 kp. per A.K. Andriukaitis 1.50; J.M. Danielius, 59 kuopa, J.A. Blla, B. Papis, J. Brazauckas, J. Alaburda, J. Čiudinis, J. Ališauckas, Marė Ramanauckienė, V. Krantauckas, K. Jakimavičius, A. Klišis, V. Kalvelis, A. Žilinskas, K. Tačelis, Ig. Šatas, Eva Šimanauckienė, J. Mernikas, Rom. Šimanauckas, V. Pszyalgauckas, Eva Tamulionienė, Jurgis Mikalauskis, D. Šapokas, V. Markunas, Uršulė Kimbirauckienė, K. Didjurgis, P. Šalaševič, K.F. Mačiulis, J. Guzevič, Alb. Astrauckas, J. Krikščionas, V. Kurtinaitis D. Klinga, J. Staniškis, P. Janiunas, J. Borke, F. Kušleika, J. Juodaitis, J. Šultz, Fr. Šiugžda, J. Vaišvilaitis, J. Martinaitis, J. Gailiunas, J. Demikis, St. Kardulis, F. Vaidziulis, D. Kairys ir A. Stočkus, K. Tilisko po 1.00; P. Baronas 25c; Smulkių aukų 7c. Viso 75.77

Prenumerata «Revol. Dainų».

Nuo vestuvių J. Šunskio 1.47; T.J. Kučinskas, St. Sipavičia, J. Peldzius, K. Svirskis, J. Šeškevičius, F. Dručas, Fel. Beržanskis, V. Stankevičius, Ant. Nainis, A. Talandzevičius ir V. B. Arėikauckas po 1.00; 59 kuopa 75c; J. Bindokaitis 50c. Viso 13.72

«Kovos» Fondas.

Chicago Suv. kp. konferencija 50.00; ten pat suaukauta 10.00, J.P. Raulinaitis 10.00; 137 kuopa 9.25, 81 kuopa 9.00, 23 kuopa 7.15, 59 kuopa 4.67, per P. Sinkų ir 37-ta kuopa po 4.50, 22 kuopa 4.38; J. Juodaitis 2.00; 123 kp. per A. Andriukaitį 1.50; M. Račiutė, M. Baltrušaitis, P. Zemkus, V. Jokimas, A. Krasniekas, 74 kuopa, A. Stočkus po 1.00. Viso 123.95

Literatūros fondas:

J. Vaičiulis nuo krikštynų 1.95

Ivairių Iplaukų.

Už randą nuo gyventojų 49.50; gazą 13.80; anglis 3.18; malkas 1.50. Viso 67.98

SUTRAUKA IPLAUKŲ

Buvo izde.....	\$310.69
Mėnesinių duoklių.....	\$685.65
Pavienių sąnarių mėnesinių duoklių.....	39.40
Prenumeratų «Kovos».....	49.62
Už apgarsinimus.....	241.63
Už literatūrą.....	302.86
Už pašalinius darbus.....	235.40
Ivairių iplaukų.....	67.98
Pavieniai «Kovos» numerai.....	19.71
Pren. «Rev. Dainoms».....	13.72
Čarteriai (kp.: 148, 151 ir 152).....	3.00
Prenum. «Mot. ir Soc.».....	75.77
Lit. Fondas.....	1.95
«Kovos» Fondas.....	123.95
Išviso	2171.33

IŠLAIDOS.

UŽ TRIS MĖNESIUS.

«Kovos» išlaidos.

Statymas 286,00; popiera 120,00; spanda 121,68; pačtas ir nuvežiojimai 56,11. Viso 583.79

Namų išlaidos.

Randa 105,00; Gazas 13,80; Elektra 9,91; anglis 19,29; te-

lefonas (8 mėn.) 12.50; malkos 8.00; Hampos 2.30; stiklai 1.54 Viso 167.34

Spaustuvės įrankių.

Raidžių, blėknučių ir tt. 34.39

«Mot. ir Soc.» išleidimai.

Statymas ir laužymas 78.02; taisymas rankraščio ir korrektavimas 60.00. Viso 138.02

LSS. knygų išleidimas.

Statymas, spauda, lankstymas ir aptaisymas 51.64; popiera 26.95; dratukai sagstymui 3:75; rankr. «Prasikaltimai ir Prasik.» 9.00 Viso 91.34

Pašalinių darbų išlaidos.

Popiera 50.70; audimas viršeliams 2.47; statymas, spauda, lankstymas ir aptaisymas 89.05 Viso 142.22

Literatūros pirktas.

Nuo A. Olszewskio 64.54; J.J. Paukščio 26.17, J. Baltrušaitis 67.26, J. Jasiulevičius 2.50, J. Naujokas 117.37, J. Bendoraitis 5.00, «Rankpelnis» 7.50, V. Šliakys 1.33, M. Paltanavičius 2.50 Viso 294.17

Laikraščiai į vietą «Kovos».

«Liet. Ukininkas» 14.00, «Keleivis» 4.00, «Rankpelnis» 4.32. Viso 22.32

Visoki išdavimai.

Krasos ženkleliai 38.23, žodynas užbaigta mokėt 5.00, ko rektoms popiera 1.53, nuošimčiai už apgarsin. 14.90, laikraščiai redakcijai 2.76, knygų apdarymas 8.25, ekspresai 6.25, nuošimčiai už pašalinius darbus 7.50, benzinas 1.26, važinėjimai 3.60, aliejus mašinai 30c, klėjai 57c, Markso pav. kalendoriui 60c, klišė Markso paveikslui 3.49, 4 klišės laiškų spaudimui 4.80, atram. (koleruotas) 1.40, soc. ženkl. ir reteželiai 18.08. Viso 118.52

SĄTRAUKA IŠLAIDŲ.

Kovos išlaidų.....	583.79
Algų Redaktoriui ir Administratoriui.....	330.00
Namų išlaidos.....	167.34
Pašalinių darbų išlaidos.....	142.22
Literatūros pirktas.....	294.17
LSS. Knygų išleidimas.....	91.34
Visokių išdavimų.....	118.52
Spaustuvės įrankių.....	34.39
Skolos atiduota J. Griniui.....	136.33
C. Sekr. išlaidų [už 4 mėn.].....	23.36
Moteris ir Socijalizmas.....	138.02
Prenumeravimas laikraščių į vietą «Kovos».....	22.32
Viso kartu	2081.80

Iplaukė - - - - - \$2171.33

Išėjo - - - - - 2081.80

Lieka - - - - - 89.53

J. Grinius, Administratorius.

STK. K-jos narys Ignatas Rudminas.

Chicagiečiams žinotina

Kad turinti komius-nors reikalus su vyrų ir maišytu choru prie LSS. 81 kuopos, lai kreipiasi prie sekretoriaus:

A.J. Brazaitis, 1408 N. Western Ave. Chicago, Ill.

A.J. Brazaitis.

AR LEISIME PIKTADARYSTEMES VYKTI.

NENUSISEKUSIEJI kapitalistų pasikėsinimai ant gyvasties darbininkiškos organizacijos vadovų Colorado ir Idaho valstijose neatgrasina kapitalistus nuo bandymo naikinti darbininkišką organizaciją. Ypač kapitalistams nusisekus kalėjimu uždaryti socialistiškam redaktoriui Warrenui burną, kapitalistai lyg kad išsidrąsina, nes mato, kad teismas ir valdžia jų pusėje, o darbininkai kenčia nuoskriadas, nepakeldami protesto. Kaip atmintingi atsitikimai su Moyeriu, Haywoodu ir Pettibonu, sulyg p. Roosevelto *negeistinais piliečiais*, reiškė kapitalistų plenus sunaikinti vakarinių valstijų kalnakasių sąjungą, taip dabar vėl kėsinamasi ant darbininkiškos organizacijos, apskundimu jos vadovų už sprogusią Los Angeles'e einančio kapitalistiško laikraščio «Times» spaustuvėje bombą, kurią būtent numetę streikuojantieji tos spaustuvės darbininkai unijistai, idant atkeršyti užėjusiems jų vietas streiklaužiams.

Paleista paskelbos, būk tą piktadarystę nuplenavo ir išpildė darbininkiška organizacija ir kapitalistų pareikalauta, kad teismas panaikintų aną savo uždraudimu egzistuoti. Ikišiol nėra jokių tikrų prirodymų, patvirtinimų to tvirtinimo, tačiau kapitalistų nesiliaujama plėtojus visubjauriausi melą, ypač kad dabar prieš kelias dienas vėl eksplodavo bomba apimtoje streiku gisernėj (faundry), vėl kaltinama darbininkų organizacija, nors irgi nėra jokių prirodymų, kad tai unijos nuplenuotas darbas. Tačiau, kaip praneša paskutinės žinios, susitvėrė «piliečių komitetai», susidedantieji iš vienu kapitalistų, kurių uždaviniu yra išnaikinimas «piktadaryškų unijų». Tikslai tojo komiteto aiškūs. Panašiai, kaip angliniai baronai Colorado valstijoje ėmėsi už apginimo nuosavybės nuo darbininkiškos organizacijos užpuolimų, taip Los Angeles'o «pilietiškas komitetas», susidedantis iš panašių pirmūnėtiems ismenų griebėsi už išžudymo «negeistinių» piliečių. Pirmiausiai reikalaujama, kad darbininkų organizatoriams uždrausta būtų pasirodyti Los Angeles'e.

«Jeigu išdrįstų pasirodyti agitatoriai šiame mieste», — rašo nariai «pilietiško komiteto», — «tur būti kuoveikiausiai pašalinėti. Unijiniai agitatoriai tur būti ant stoties suimami ir bus jiems duodama suprasti, kad jiems čia nėra vietos»...

Štai charakteristiškas išsireiškimas minimo komiteto, aiškiai iliustruojantis jo tikslus ir veikimo būdus.

Matomai kapitalistus apima mirtina baimė, matant darbininkų organizavimąsi. Pasiutimo paimti į vietą įstatų nori jie patatyti savo diktatūrą, priespaudą ir reakciją, nežiūrint, kad ir esantieji valstybės statutai visai darbininkų neapgina, vienok kapitalistams neparanku, kad tie statutai «užtikrinantieji» kiekvienam piliečiui laisvę organizuoties ir veikti savo naudai, negeistina jiems, kad persekiojami darbininkai nepasisakytų esant piliečiais, reikalaujančiais, kad konstitucija būtų pildoma. Nėra mažiau abejonės, kad visa veikmė Kalifornijos kapitalistų griežtai priešinga šalies konstitucijai, tačiau taipgi nėra abejonės, kad už mindžiojamą šalies įstatymų tie ponai nebus patraukiami atsakomybėn, kaip nepatraukta atsakomybėn kapitalistų už daugelį panašių peržengimų šalies įstatymų, už kasmet žudomų darbininkų gyvastis.

Vienok tikime, kad darbininkai Los Angeles'e pajudis visos šalies proletarijato nuomone, kad proletarijatas subrus, kaip subrusdo, kad apginti vakarinių valstijų kalnakasių sąjungą nuo kapitalistų pasikėsinimo.

Kapitalistų manoma, kad prievarta ir reakcija pagelbės jiems pratęsti egzistavimą šio netikusio surėdymo tvarkos; mano jie kad tokiomis priemonėmis nuslopis darbininkišką judėjimą. Veltui! Kad tas jiems nenusiseks, nėra abejonės; jie savo reakcija vien ku-

ria liepsnas revoliucijinės dvasios, kuri apima vis platesnes valdomųjų ir skriaudžiamųjų minias. Darbininkai Los Angeles'e nebus palikti nemaloniui likimui, jeigu kapitalistai savo pasirizimus bandys realizuoti, apginime darbininkiškos organizacijos teisių stos visas Jungtinių Valstijų proletarijatas, kaip stojo apginime Colorado kalnakasių unijos, ir pakels tokį protestą, prieš kurį turės nusilenkti ponai valdonai.

Socijalistai pasirengia kovon. S. Party'ja žada išsiųsti į Los Angeles Eugenijų V. Debsą ir pradėsime tad kovą. Pamatysime, ar kapitalistai įvykdys savo nuosprendžius.

Rengkimės prie protestų.

Jokia valdžia šiandien nėra jau ganėtinai galinga, kad galėtų stoti priešai nuomonę organizuoto proletarijato, kadangi supranta, jog tojo proletarijato spēka neapsirubežiuoja vien skaitliumi vienos šalies susipratusių darbininkų, bet tą spēką tveria viso pasaulio susipratęs proletarijatas. Jokia valdžia neišdrįsta stoti prieš teismą, paniekinimu pasmerkiantį jos darbus. Tokio paniekinimo viešpataujantieji bijo, nes apskelbtą pasmerkimą atkartoja visa civilizuota pavergtoji žmonija.

Protestas organizuoto proletarijato šiandien yra viena pasekimų priemonių priversti viešpataujančius sušvelnyti savo žvėriškus valdymo būdus, tačiau proletarijato, išskyrus socijalistų organizaciją, trūksta solidariskumo, kad bendrai pakelti protestus prieš kiekvieną viešpataujančiųjų piktadarystę.

Socijalistai yra vienatiniams tikrais darbininkų draugais ir apginėjais. Jie kiekvienoj proletarijato prieš kapitalistus kovoj visados stoja pirmosna eilesna ir pirmutiniai žuoda priešni smūgi, nežiūrint, kad paskui sekaučios nesusipratusios minios tankiai stoja savo priešų pusėj.

Taigi socijalistai nežiūrint to, kad profesionalinės unijos nėra ganėtina proletarijato organizacija, išžengia prieš pasikėsinančius ant darbininkiškos organizacijos kapitalistus, kad apginti.

Nebūtų tų pasikėsinimų, nebūtų tokio besąžiniško ir žvėriško organizuotų darbininkų persekiojimo ir badu marinimo, jeigu anot drg. E. V. Debo, darbininkai nebūtų apmirę lyg šaltos uolos, jie išgirstų vaitojimus nuo dviejų mėnesių kovojančių už darbininkiškos organizacijos teises Chicagos rūbsiuvių ir pakeltų baisingą protestą savo sukilimu, kad padėti sykį ant visados galą panašioms kapitalistų piktadarystėms ir panašioms šurpulus gimdančioms tragedijoms.

Ar išgirs darbininkai tą šauksmą drg. E. V. Debo, kuris «Appeal to Reason» apskelbia «DECLARATION OF REVOLT» šaukia visą proletarijatą prie sukilimo, kad gelbėtis nuo *d e s p o t i z m o*. Nereikia vienok suprasti, kad Debsas šaukia prie ginklinio sukilimo, jis iššaukia Amerikos proletarijato dvasioje revoliuciją, šaukdamas prie pakėlimo visuotino protesto priešais kapitalistų ir juos apginančios valdžios kriminališkas piktadarystes ir pasikėsinimus uždėti ant proletarijato tikros vergijos jungą.

Draugai! Ar leisime save vadinti nesusipratusiai ir apmirusiai kaip šaltos uolos? Ar neišgirsime šaukiančio balso? Ar abejingai šaltai žiūrėsime, kaip vieni mūsų draugai miršta badu ir nuo kulų, o mes sau ramiai niuksome. Protestų, protestų! Pridėkime savo balsą prie pasmerkimo sužvėrėjusių kapitalistų piktadarysčių!

J. B. S.

Kapitalistiški laikraščiai pasipiktina Milwaukės majoro parduogimu, kad stojo apginime streikuojančių darbininkų. Mūsų nepaprasta, nes republikoniški ar demokratiški majorai ir gubernatoriai apgina tik vagius kapitalistus.

Gązdina, kad iš Milwaukės turės išsikraustyti visi kapitalistai. Laimingos kelionės! kad ir kuogreičiausiai. Darbininkai ir kovoją už tat, kad pramoniją paimt į savo rankas.

Guesde.

«MYLĒKIMĒS».

MUS socialistus įtaria kurstytojais naminės karės, nes išrodome priešgynybes interesų tarpe klesos-mašinos ir klesos savininkų įrankių.

Bet mes nekurstome užsiuolimą vienu ant kitų, išrodydami tikrą dalykų stovį, lyginai kaip nepagimdo audros tasai, kas tos audros kilimą perspėja, neįvykdo perkūniją tas, kas tą perkūniją permato. Mės pastebim vien tik tat, kad debesiai renkasi, elektrinė spėka juose kuopinasi, kad audros ir perkūnijos būtinais reik laukti, jeigu buržuazija vis nesiliaus gynusi seną surėdymo tvarką ir visai nenori matyti kilančius tolimoj aikštėj padangėse debesius, kurie ryto gal raudonais pavirsti.

Kapitalų koncentracija visose srytise eina pirmyn, neapsisto dama.

Vaizbos srytyje apsirėškia tas pats, kas matoma pramonijoje — drauginės evoliucijos spėka skirsto į klesas; iš vienos pusės įgana galybę surinktinė bevardė didžiųjų magazinų nuosavybė, iš kitos pusės vaizbinio proletarijato skaitlius smarkiai auga ir kas kart už menkesnį kėsnį duonos atiduoda savo rankų bei proto spėkas.

Tas pats klesinis pasidalijimas darosi ir žemdirbystėje. Sulyg buržuazijinių statistikų su kiekvienais metais bedarbių skaitlius auga, rankų darbą užimant mašinoms, kurios kassyk platesnį lauką užima. Iš vienos pusės tveriasi kassyk skaitlingesnis žemdirbių proletarijatas, o iš kitos pusės kassyk galingesnė klesa kapitalistų, kurie nė vienos valandos savo triūso neįdeda į žemės apdirbimą, nesulaisto nė vienu lašu savo prakaito paseliu, o vienok traukia sau iš žemės didelį pelną formoje žemės nuomos.

Matome, kad šiandieninio surėdymo įzymia ypatybe yra koncentracija arba sukuopinimas nuosavybės naujoj formoj — kapitalizmas surinktinis, atsirandantis vis mažesniai ir mažesniai rankų skaitliuje, tas veikia lyginai vaizboj, pramonijoj kaip ir žemdirbystėj.

Nes parodykite man darbą akcionierių geležkelio bei kastynių, pasakykite kuomet ir koku būdu jie dirba, kad pergabenti iš vienos vietos kiton keliaujančius bei prekius, kaip ir koku būdu jie iškasa anglis ir pristato jas reikalaujantiems?

Tą apsirėškiamą nurodau, nes juo pamatuoju savo tvirtinimą, trokštu, kad patįs persitikintumėte lyg kad pirštais paliesdami tą skaudžiausią visuomenės opą ir tokiu būdu suprustumėte, kad nėsame nė šarlatanais, nė svajotojais, kad idėja mūsų remiasi esančios tikrybės faktais ir dėl surealizavimo jos pasirengiami atiduoti savo kraujo paskutinį lašą, tai idėjai nešame aukosna savo gyvastį!

Sakau, kad kapitalistiškoji nuosavybė sutvėrė naują klesą, neduodančią visuomenei jokios naudos, nereiškančią nė tiek, kiek senovėj bajorija, kuri turėjusi teisę būvio, išpildydama būtinus reikalus rubežių apginimo, gindama tautos ramų gyvenimą, tuo tarpu šiandieniniai ponai-piniguočiai tautai mažiausios naudos neneša, kadangi jų visas darbas — tai iškarpimas kuponų ir vaikščiojimas bankosna, bet net ir tą darbą daugiausiai atlieka samdo mieji darbininkai, gildiniai agentai ir bankieriai.

Išrodžius nenaudingumą ir nereikalingumą kapitalistų klesos, kurime prirodyti, koku būdu atsiranda kolektyviškoji arba surinktinė nuosavybė. Toji turėjimo forma nėra mūsų išmislyta ar išmėstyta, ji patraukė savę mūsų atydą ir jūsų atyda tur pa.

Ar kuomet-nors pamąstėt apie tai, kuo yra geležkelis? Kad ponai akcionieriai išaiškina, kame yra ir kuo remiasi jų nuosavybė: ar jų produktu yra stotis ar šis lomotyvas, šis vagonas ar šita rėlė?

Kame yra jų privatiškoji nuosavybė? Jieškokite, bet neatra-

site jos; yra tik nepadalijama ir fiktyviška nuosavybė, kuriai vertybę suteikia istatai; toji turėjimo forma nieko bendro neturi su tikraja nuosavybe, su senovės individuališkąja, stovinčia ant vartojimo daikto per to daikto savininką. Ta nuosavybės forma išsiplėtoja visur ir kassyk labiau, apima ji geležkelius, kastynes, cukraunes, didžiasias sąkrovas, įvairius produkcijos užvedimus ir galų-gale apimti gali visą produkciją ir žemę. Ir tai yra charakteristiška ypatybe šiandieninio surėdymo.

Kad jau priėjome prie surinktinės nuosavybės — kolektivizmo, tai nėra reikalo aimanuoti vien reikalas ištirti, kokia kolektivizmo forma tur įvykti, kad žmonija atsiektų savo siekinius: laisvę ir gerbuvį, ko taip labai pageidauja.

Turite dabar finansinį kolektivizmą, surinktinę nuosavybę vienos klesos; vietoje jos reikia įvykdyti surinktinę bendrą nuosavybę visos visuomenės arba draugininį kolektivizmą. Geležkelius, kuriuos turi keliatas akcionierių, o padirbtus per šimtus samdininkų, padarykime nuosavybe visų tų, kurie padirbo tuos geležkelius ir užsiima pergabenimu žmonių ir prekių. Kastynes, išnaudojamas naudai tūlos grupos, jieškančios vien dividendų iš kalnakasių triūsu, sveikata ir gyvastimis sukrauto pelno, — padarykime nuosavybe tų, kurie jose dirba ir kurie jų ištikrųjų reikalauja.

Neįvykdome nieko naujo, vien tik pažymime persikeitimą ekonominių sąlygų, ko privilegijuotos klesos nenori matyti, nors istorijos būtinumas stato joms prieš akis.

O dabar ar suprantate, koku būdu klesos privalo ir turi išnykti visuomenėse, kuomet tos visuomenės taps savininku komunikacijos, produkcijos ir suvartojimo priemonių. Ar apmislijote tatai, koku būdu padaryti galą kovai tarpe žmonių — kovai už būvį, kurį dabar viens žmogus kitam išplėšia, kad perkeisti kovą, kuri sulyg tūlų ekonomistų yra ženklų progreso, pradžia ir pabaiga visokios civilizacijos.

Ta kova už egzistenciją niekad neišnyks, bet persimainys; vietoje kad būti broždinga ji bendromis spēkomis bus nukreipta priešais gamtą.

Darvino kovą už būvį reikia suprasti kitaip negu tūli aiškina. Ji kitados buvo būtina sąlyga išsivystymo visų žemesniųjų organizmų, bet evoliucijai pasiekus žmogaus esybę, kova žmogaus prieš žmogų lianjsai buvus neišvengtina, jos vietą užima solidariškumas, kuris vien tegali palengvinti kovą priešais gamtą. Ton kovon reikia sutraukti visas spēkas, nepaliekant ir tų, kurios dar nežinomos, kad padaryti gamtą motina-penėtoja, aprūpinančia visus savo vaikų reikalus.

Štai dėlko mės socialistai galime atkartoti žodžius Kristaus: «Mylėkimės!» ir įvykinti juos gyveniman būsiančioje visuomenėje.

Esančiame draugininiame surėdyme išsivystyti gali vien tik blogosios žmogaus prigimimo pusės: noras įgyti viską sau, atsiekti kuodidžiausi pelną, nežiūrint, kaip tas pelnas nuskriaus kitus, iš kurių bus atimta jiems gamtos suteikta dalis; šiandien kiekvienas net ir priešai savo norą turi būti išnaudotoju ir išnaudojamu, pasinaudojančiu svetimo triūso vaisiais bei savo triūso vaisius atiduodančiu stipresniam.

Mės-gi norime tokio drangijinio surėdymo, kur ypatiški reikalai varžiai surišti su visuomenės reikalais taip, kad žmogus besirūpindamas savo gėrbūviu, tuo pačiu tvėrtų visuomenės gėrbūvį. Tas išdalies jau yra šeimynoj tokioj, kokia šeimyna privalo būti, kad reikalai kiekvieno šeimynos nario, yra reikalais visos šeimynos.

Ateities surėdyme, kuris bus didele šeimyna žmonijos, asmeniškai reikalai su visuomeniškais reikalais bus nepadalijama cėlybe.

Ar neprivalome savo geraširdžiams tuom pat atsilyginti?

(Tąsa)

Kame priežastis to negalėjimo viens kito suprast? Aišku kiekvienam, kad stoka platesnės apšvietos. Kasgi darbininkų žmonių klesą sulaiko nuo atsiekimo reikalingos platesnės apšvietos? Jie bado ir šalčio verčiami nuo kudikystės prie sunkaus ir pavojingo darbo stoti, vieton mokyklas lankyti, — už jų neintelligentišką pasielgimą «bosiakais», «prasižengėliais» ir «išmatomis» vadina.

Tiek to, juk kožnas supranta, kad jie ant to tik ir pasamdyti yra, kad žmones kvailinti ir amžinai ant vergijos pavadžio laikyti, o tuos, kurie išsprusta nuo to pavadžio, suerzinti, suvaidinti, o pasakui išplūsti ir visiems pirštais rodyti: žiūrėkite, kokie tai niekšai yra, nesidėkite su jais!

Ir tas prieš-priešingas pažvalgų skirtumas į socialistų organizacijos per buržuaziją įvesamas yra. Už darbininkų išsiskirstymą į partijas ir partijėles, frakcijas ir frakcijėles, ne kam kitam, kaip tik buržuazijai padėkavoti privalom. Mat bijosi tie mamonos vergai, kad darbininkiškosios klesos vienybė-solidariškumas galų-gale ir juos iš tos — anot M.Gorkio — «geltonojo velnio» vergijos nepaliuosuotų, ginasi kaip įmanydami; suvartoja visas priemones, kokias tik jų pačių protas ir parsidavikų mokslineiū akademiskos makaulės išrast pajiegia; ačiu tik tokiam rūpestingam darbininkų klaidinimui, turime su skirtingomis taktikomis socialistiškų partijų; kas gi jas išskirsto, jeigu ne geraširdžiai ponai ir poneliai? Patiems darbininkams į atskiras partijas skirtis reikalo nėra; moksliškojo socializmo tik vienas pamatas tėra: tuom pamatu politiškoji ekonomija, K.Markso «Kapitalas» yra... Tą pamatą dar ioks buržuaziškas ekonomistas sudrebinti nepajiegė. Teisybė, kad buvo ir yra atakuojamas, kaip kada ir giriamasi, jog toks ir toks mokslinčius jau sukritikavo... už tūlo laiko ir vėl giriamasi, kad kits ir toks pat mokslinčius vėl sukritikavo ir taip be paliovos; kas pats per save išėina, jog tai tik tuščias pasigirimas. Jeigu vienas ir kitas mokslinčius teisingai būtų sukritikavęs, kamgi toliaus be paliovos beatakuotų; reiškia, jog neįveikia, kad atakuoti nesiliauja.

Beabejo, daugeliui šita mintis nepatiks, bet esmi persitikrėnės, kad ji buržuazijai ir jos suklaidintiems socialistams nepatiks, tiktai buržuazija nė mažiausiai su teisybe nesirokuoja net gyvių gyvenime, apsirėiškančių faktų išaiškinime, o buržuazijos suklaidintieji darbininkai, klaidas klaidomis pasiremdami žengia klaidingu keliu tolyn.

Nėra ko stebėtis «Lietuvos» mums pristotojo M.Gorkio viename iš jo veikalų prirodyto, kad «choziajeva žizni» (rėdytojai gyvenimo) taip nori. Jų rankose yra mokslas, jų rankose liaudies apšvieta, jų rankose literatūra, laikraštija, žmonių auklėjimas, šalies ekonomiškioji ir politiškoji rėda; jie išdirba pažvalgų pakraipas, jie taip sakant pagal savo klesos reikalus duoda visą toną žmonių visuomeniškam gyvenimui, nuo jų geraširdystės priguli vargai, nelaimės, kriziai ir bedarbės, brangumas maisto ir būtų, alkis, šaltis, prasikaltimai, kalėjimai ir džiova. Jie žmones auklėja, išnaudoja, prasižengėliais padaro, baudžia ir marina. Bet atsakomybę už tuos visus piktus darbus ne ant savęs suverčia ir neatbūtinai liepia tikėti, jog tai žmonės, o ne jie yra kalti. Juk kokius išauklėjote, tokius ir turite. Ko gi aimanuoiate?

Bet tai mažas dalykas jų aimanavimai, aš čion su sandraugais darbininkais, o ne su buržuazija noriu pasikalbėti. Nors paviršutiniai peržvelgime, kaip jie darbininkų klesoje skirtingas pažvalgas išdirbinėja.

* * *

Pradėsimė nuo geriausiai mums žinomų priemonių. Na... kad ir lietuviškųjų draugysčių ar susivienijimų taktikų. Plačiau miniai svarstyti savo organizacijų reikalus uždraudžiama, nutarimuose dalyvauti balsas atimtas. Sakoma: kad žmonės nesuberndė, savais reikalais nemoka rėdyti, dar nedaaugė. Gerai. Bet kada jie daaug, kada jie išmoks ir kaip išmoks, jeigu praktikuo-ties ir mokinties uždrausta yra? Mokyklų ant to nėra; daleiskim, kad ir būtų, argi laikas suaugusiems seniems žmonėms, tankial nemokantiems net ir skaityt, pradėti mokyklas lankyti? Gerai jeigu taip galima būtų, bet žinoma yra, kad lietuviai dar nevisi supran-ta reikalingumą mokyklas lankyti. Vienok yra žmonėmis, šiaip ar taip dalyvauja žmonijos gyvenime, kaipgi galima uždrausti praktikuo-ties, savo reikalus svarstyt mokintiesi, įkalbinėti jiems kudikystę, ar tai nėra klaidinimas — progreso sulaikymas? Peržvelgime ir lietuviškus laikraščius. Perjodiškai išėinančių turime, rodos, tryliką. Pagal jų tendenciją, rodos, bus galima padalyti į keturias rūšis: konservatyviški, tautiški, liberališki ir socialistiški. Apie konservatyviškai-tautiškuosius nėra ką ir kalbėti, jie atvirai prieš mokslą ir visoki susipratimą kovoja, visur ir visada darbininkišką organizaciją pasmerkia. Atviras priešas kovoje, daugiau gali būti paguodojamas negu slaptasis. Kada prisieina su jais susiremti, tai bent stačiai žinai, su kuom turi reikalą, o slaptasis, tai tau neapsižiūrėjus, tave iš pasalų įgriebė. Tuom slaptuoju darbininkų priešū yra tautiškieji-liberališkioji laikraščiai. Jie iš paviršutinės fizijonomijos darbininkų užtarėjų rolę lošia, bet sykiu naudojami ir kiekviena proga, kada mato iš darbininkų klesos sau didesnę naudą, patarnauja darbininkams, bet neperdaug, — visos teisybės niekad nepasako... Kada kapitalistai juos paperka arba jų ypatingi interesai to reikalauja, mielai sutinka mulkinti darbininkus, ir viską pirmiau pasakytą teisybę, kitokiais žodžiais, kitokioj formoj perstatyti kaip tik antraip. Darbininkas nedaugiausiai patyrimo turėdamas, kartą radęs gerą patarimą, mislija, kad visad ir viskam reikia tikėt, kas tuose laikraščiuose rašoma yra, o ką tame laikraštyje neranda, jis mislija, kad jam žinoti apie tai nereikalinga. Pagal to ar kito laikraščio dvasią išsidirba pažiūras, rėdo savo gyvenimą, o kad jam blogai gyvenasi, nenutenka ant prasimaitinimo, mislija kad kitaip ir būti negali. Tie laikraščiai net ir tarp savęs susivaidija, jeigu jų interesai to reikalauja. Ant konservatyvų užsipuldinėja, kaip kada ir gana aštrią kovą veda, tarytum žmonių gerovės dėlei tas daroma. Bet arčiau prisiziūrėjus, pamatysite privatiškus interesus, už pirmystę liaudės vadovavime ta kova vedama yra.

Kad taip, o ne kitaip yra, tie pats laikraščiai liūdija.

Kada S.L.A. centro valdyba spėduot pradėjo narius, kuopas, net ir čielus rajonus, tad nė vienas iš tų laikraščiu, apart «Keleivio», suspenduotiems pasiaiškinti-išsisteisinti vietos nedavė. Tas pats ir su T.M.D. knygų iš kur tai atsiradimo ir p. Gabriui už kelionės suvirš \$1000 išmokėjimo skandalais. Jeigu ne «Keleivis», ar būtų lojusi bent lapė apie tai? Kiba «Kovai» būtų reikėję ap-leisti savo reikalus, o viršminėtiems duoti vietą. «Keleivį» apšaukė socialistiškū už tai, bet jam turbūt nieko nekenkia toks įvardijimas. Jis ir su tuom, rodosi, pralenks visus senuosius laikraščius... Kame gi čion matoma žmonių gerove rūpinimasis? Čion yra tik griniausis biznis ir daugiau nieko. Iš ko biznį galima padaryti, iš to ir daroma, pakol duodasi.

Ant kiek matoma iš jų veiklumo, jau galima daleisti, kad tas biznis iš jų rankų pradeda išsprusti, pasirodo, kad lietuvių liaudėje aklumo jau stoka, žmonės pradeda mąstyti, teirauties, nebeviskam tikėti akiai, ginčities; tie laikraščiai pasijunta perdaug laisvės davę savo skaitytojams: reikia ją suvaržyti, aprubežiuoti. Sušauktas laikraštinkų susivažiavimas, apskelbta, nutarta, ant kiek liuosybės spaudoj teprivalo būti, ir vėl rodėsi viskas tvarkoj.

(T.B.)

ŠIS BEI TAS.

Kooperatyviškos bendrovės delei.

Siekiu gvildenimo bus literatura. Norisi man šiek-tiek dirstelti arčiau į mūsų sąjungos išleistąją literatūrą. Kad mes sąjungoje neturime sociališkos literatūros, apart kelių brošūrelių, tai nieks neužginčys.

Literatūros fondas «Kovojo» atidarytas, bet kaip ta nekalta literatura nepasirodo, taip nepasirodo. Kas parodys piežastis to nepasirodymo? Kas neleidžia S-gai spausdinti knygas? Tikriausiai atsakimu į tuos klausimus bus, tai koncentracija pinigų S-gos izdan. «Kovojo» yra keli fondai, bet pinigai nėra atskiriam padalinti, kad tiek ir tiek šis fondas turi. Jeigu ir turi tas fondas tiek ir tiek pinigų, bet jų nėra, nes jie išleisti kitiems S-gos reikalams.

Jau seniai buvo užmanyta per F.J. Bagočių, tvirtai Literatūrišką Kooperatyvišką bendrovę, tas pats buvo atkartota per J. B. Smelstorių, bet tuo ir pasikakinta. Kągi tad reiškia toks bereikalingas rašinėjimas «Kovojo», jeigu ji neduoda jokie labo dėl mūsų? Tas rašinėjimas arba gvildenimas tošios L.K.B.-vės, turi labai gerus mierius, tik juos reikalinga gerai išanalizuoti ir nuodugnai išdėstyti. Kaip matome L. Fondas prie sąjungos pasilikti nebegali. O štai kėlko:

1) Kadangi mes neturime literatūros; 2) kadangi iš praktiškos ir iš teoretiškos pusės, mūsų L. K.-ta neatsakantis; 3) kadangi sąjunga žlugta skološe su savąja literatūra, kas parodo, jog dabar taip yra; 4) kadangi apsireikišias konfliktas tarpe naujai tverencios L.K.B.-vės ir sąjungos literatūros; 5) kadangi apsireikiš kova tarpe L.K.B. kuopų ir sąjungos kuopų.

Dėlei S-gos gerovės:

1) Sąjunga nebežlugs skološe; 2) Administratoriaus darbas sumažė; 3) Tvarka bus geresnė.

Šiek-tiek nuodugnai pažvelgsime į svarbesnius klausimus. Kadangi iš praktiškos ir teoretiškos pusės, mus L. K.-tas nėra atsakančiu.

Draugai, nemanykite, kad aš griauu sąjungą, bet aš nriū prigelbėti sąjungai ir socializmo propagandai.

Pažiūrėsimė, kaip mūsų L. K.-tas yra renkamas. Visi žinome, kad per «referendum». Gerai, mes renkame per referendum, bet ką mes išrenkame?

Atsakysite, jog Literatūros Komitetą. Draugai, mes renkame asmenis, kurie įeina į L. K. ir kurie pasirado «neatsakančiais».

Pasakysite, kad bus priešais soc. demokratiškus principus, jei rinksime paprastai. Bet, kad mums blogą praktika parodo, tai mes turime vengti ant toliaus.

Dar to negana, kuopos perstato tokius žmones į viršminėtą komitetą, kurie daugiausiai atsižymi šioiais-tokiais straipsniais «Kovoje». Kame didžiausia klaida guli. Pasirodo, kad išrenka iš atžvilgio populiarizacijos, bet ne iš atžvilgio rimtumo.

Nesakau, kad pas mus nėra rimtų rašėjų iš kokios-nors

šakos literatiškos. Jis gali but rimtas beletristas, bet gali tuom pat sykiu buti nežiniu socializmo principų. Žvilgtėkite į L. K. istoriją ir atrasite viską kas čion minima.

Ką toks L. K. gali spręsti apie knygos vertę? Gal ta knyga priešinga savo sentimentališkuose išvedimuose mūsų socialistų programai. Bet jeigu L. K.-tas nubalsavo spausdinti, S-ga ir atspausdina sau pjuklą po gerkle. Tuom tik keliatą painių kliučių paminėta, bet jei eisime toliau, atraišma daugiau. Tas pjuklas apsireikiš, jei S-ga pradės spausdinti didesnius veikalus (!) kur reiks daugiau gabumo, rimtumo ir laiko prie to darbo, žinoma, nuo L. K. Prie didesnių veikalų, reikės daugiau laiko pašvęsti.

Grįšime atgal prie bendrovės.

Bendrovės mieriu bus parupinti veikalus ar originališkus bei vertimus atspausdinti lietuviškon kalbon. Veikalai bus sociališki. (Ar socialistiški? Red.)

Štai kaip mes rinksime L. K.-tą. L. K. išrinksime viešu balsavimu tokį, kuris pažįsta tehnišką, literatišką darbą, kuris taipgi yra apspaziņš su principais socializmo. Kiti draugijos tarimai galės eiti per referendum.

Draugai, nedirbant mums patiems, nieks už mus neatliks. Juo veikiau įkunysime gyveniman mūsų užmanymus, tuo greičiau paskleisime mokslą ir apšvietą tarpe žmonijos. Lauksiu pritarimo ir veiksmo draugų.

Špokas.

Socialist Party turi 560.000 balsu.

Socialistas W. J. Ghent apskaitliavo, kad Soc. Party ateinančiuose rinkimuose, beabejo, gali turėti užtikrintų balsų 560,000. Šiuose praeituose rinkimuose socialistiški kandidatai gavo balsų sekančius skaitlius:

Arkansas valstijoje socialistai gavo 9196 balsus; California— 49995; Connecticut— 12912; Delaware— 553; Georgia— 200; Idaho— 5342; Illinois— 49423; Indiana— 19632; Kansas— 1323; Maine— 1582; Maryland— 3924; Massachusetts— 11396; Missouri— 19836; Minnesota— 11173; Montana— 5184; Nebraska— 6279; New Hampshire— 1022; New Jersey— 10134; New York— 48,520; North Carolina— 427; North Dakota— 2524; Ohio— 60637; Oregon— 8059; Pennsylvania— 53053; South Carolina— 70; Tennessee— 1684; Teksas— 11682; Utah— 4859; Vermont— 1055; Washington— 15984; Wisconsin— 39547; Wyoming— 1065.

Išviso Jungtinėse Valstijose, tokiu budu, aplaikyta socialistiškų balsų 560 tukstančių. Remianties ta statistika, socialistai tikisi ateinančiuose rinkimuose laimėti, kadangi žymus balsų pasidauginimas šiuose rinkimuose ir socialistų laimėjimai kai-kuriose valstijose paskatina prie energiškesnės veikmės agitacijoje.

Nera ko džiaugties.

Amerikos presa su didžiu pasididžiavimu apskelbia, kad sulyg padaryto pereiniais metais suskaitymo žmonių po Jung-

tinų Valstijų veliava gyvena 101,100,000 žmonių. Daugelyje miestų skaitlius gyventojų pasidaugino kelicliku ir kelesdešimčių procentu, kai—kur net pasidvigubino. Žmonės kurių miestuose skaitlius gyventojų pasidaugino tuomi didžiuojasi, o rodos didžiausiu džiaugsmu jiems būtų, kad ateinančiuose metuose skaitlius dar pasidaugintų dukart taip.

«Tečiaus aš visai nesidžiaugiu—sako tulas literatas «American Magazin» rašte apkalbant šį dalyką—Nesidžiaugiu dėl tos paprastos priežasties, kad gyvenu didžiausiam mieste iš visų Amerikos miestų New Yorke. Su nuogandavimu žiūriu į faktus, kad ir kitur skurdas, kančios ir bėdos taip pat kaip New Yorke įsiviešpatauja. Man žinoma, kad miesto gyventojų skaitlius pasidaugino keturesdešimts ar penkesėšimts procentų traukyje pastarojo dešimtmečio, atgabena tik liudnas mintis, suteikiančias temą, kaip gyventojai neteko sveiko oro ir ruimingo gyvenimo, kokį turėjo pirma.

«Galbut, kad tokie miestai daro garbę civilizacijai, bet kur civilizuotoje šalyje rasi daugiau skurdo, ligų ir nelaimių, kaip tuose dideliuose miestuose Amerikos? Neproporcijoniškas augis mūsų miestų, man yra viena iš liudniausiųjų žinių, kokias Cenzo biuras praneša iš Washingtono».

Šelpkite Streikierius.

Butų didelė nuoskauda abelnai visam darbininkų judėjimui, pakrikdyt jau suorganizuotą 45 tukstantinę dabininkų armiją. Pirm išėjimo ant streiko, žmonės buvo neorganizuoti, bet dabar visi tvirtai laikosi ir pilni energijos pergalėti savo priešą.

Ačių pasidarbavusiems mūsų draugams, kurie įkvėpė šioji—tokį supratimą ir dabar kiekvienas supranta, kas yra jo draugas ir kas priešas? Šitas streikas netik surištas ekonomiškam klausimui, bet kartu paliečia ir politiškus. Išlaimėjus šį streiką, butų padarytas didelis žingsnis pirmyn.

Todėl draugai ir draugės, jūs priderystė šelpti streikierius pagal išgalėjimą, ragint kliubus ir draugystes su prisidėjimu prie to taip prakilnaus darbo, kad alkiu išlaimėti tą kovą, nes daugelis žmonių jau badauja ir šaltį kenčia, bet vardan žmoniškumo reikia dirbti, neperžengiant darbininkiško solidariskumo.

Vardu streikierių komiteto, *A. J. Brazaitis.*

«Business».

Amerikonai neveltui pagarsėjo kaipofgarsus «biznieriai» (prekėjai). Jie moka gerai išnaudoti kiekvieną progą. Ypač tingai, prekyboje svarbesnėms gyvenimo reikmenėms. Kad sveikata yra brangiausių kiekvieno turtu, tą kiekvienas žino. Ne visi vienog žino, jog iš sveikatos galima padaryti geras «business», kad ir nieko nesuprantant apie vaistus arba mediciną.

Neskaitant kas—kart dauginimų «stebuklingo gydymo įstaigų» ir dauginančiųjųsi daktarų, kurie gydo visas ligas iki iš numirusių prikėlimo per laikraščius (ypač lietuviškus),

Amerikoje randasi daugybė stebuklingų vaistų išdirbėjų. Ir visi padaro gerą «business»! Kokiu budu? Gal jų išdirbami vaistai labai geri? Ne! Pasidėkavojant reklamai apgarsinimuose, kuri daina iki begėdiškiausio humbugo, biznis varoma.

Amerikonų spauda, laikraščiai ir žurnalai, daugiausia pelno padaro iš apgarsinimų. Ir amerikiečiai tiki į apgarsinimus ir garsinimąsi. Tai pamatinis principas jų prekybos. Užsimanęs praplatinti gyduoles kapitalistas arba korporacija, nusiperka keliolika «grossų» pusės uncijos bonkučių, pripilata jas kerosinų, dededa keletą lašų amonijos, kad «neutralizuoti» kerosino kvapą, dededa žiupsnelį raudonųjų pipirų, kad nudažyti ir priduoti smarkumą, aplipdo dailiomis popierukėmis, įdeda į dailią popierinę skrinutę ir garsina. Kol apgarsinimai puošia laikraščio skyltis, biznis eina kaip iš pypkės. Kaip tik apgarsinimai sustoja—ir biznis numiršta.

Kadangi anglų patarlė sako jog: «You can fool some of the people for some of the time, but you cannot fool all of the people for all of the time», tai pagarsinę tulą laiką vaistus po vienu vardu, išdirbėjai permaino bonkutės išveizdą ir vardą—ir vėl garsina patėmydami, jog vaistai gydo viską: štai kopija nuo originališko apgarsinimo ant bonkutės:

«Sloans family liniment»,—gydo: skaudėjimą, plaučius, gerklę, nuospaudas (corns and hunions) nudegimą, pilvo išputimą, kosulį, viduriavimą, kokliušą, pašonių ištinitimą, išsiptusias kraujo gįslas, galvos skaudėjimą, gerklės užkimimą, bitės įkandimą ir kitų vabalų, persišaldymą, strėnų skaudėjimą, plaučių uždegimą, rupturą ir dar daugybę kitų ligų, kurias nė išversti lietuviškon kalbon negalima. Ir tai tik už 25 centus.

Sauslige, neuralgia, sciatica (strendieglį), neuralgia nervų centro, paralyzių, dantų smegenų skaudėjimą, raumenų skaudėjimą, gyvatės įkandimą, išbėrimą, narių išbėrimą, tinimą ir dantų skaudėjimą... Kam čia beieiti pas daktarą, jeigu už 25 c. viską galima išgydyti!

Vaistai su panašiais apgarsinimais užima daugiausia vietos amerikonių aptiekose. Ir parsiuduoda geriausia. Vieni iš jų kenkianti tik kišeniui, kiti labai kenksmingi sveikatai. Taip vadinami «Southing syrup», vartojami dėl apmalšinimo verkečių kudikių, padaryti su opium, morphina, chloroformu ir kitomis labai kenksmingomis sveikatai substancijomis ir suaugusiems netik kad kudikiams. Dauguma nuo galvos skaudėjimo vaistai padaryti su actanihide, kuris tankiai vartojant nuslopina širdies veikimą.

Dabar suskaitykime, kiek žmonių iš tokių humbugų padaro gerą biznį ir ką tie vaistai verti. Išdirbėjas turi užmokėti randą už dirbtuvę, šviesą, anglis; apmokėti algas darbininkams, užmokėti nuošimčius už įdėtą kapitalą, apmokėti už apgarsinimus ir padaryti pelną.

Išdirbėjas neparduoda išdirbtų vaistų tiesiog vartotojui, arba aptiekoriui. Jis juos pasiunčia į «Jobbing house» kur vaistai vėl pereina tą patį iškaščių liniją «Jobber» (sąkrovos savininkas) tur taipgi apmokėt randą, šviesą, šilumą, darbininkams, persiuntimo lėšas, nuošimtį už įdėtą kapitalą ir pa-

daryti pelną. Ir dar vaistai nepasiekia galo kelionės.

Sąkrovininkas nežino, kuriems iš aptiekorių kokie vaistai reikalingi. Jis turi savo reprezentantą, kuris vaikštinėja po aptiekas, rinkdamas užsakymus. Šis irgi gauna nuosimtį nuo parduotų vaistų ir gauna kelionės lėšas. Antgalo vaistai pasiekia aptiekorių. Šis irgi nori gauti savo dalį. Jam irgi prekiuoja persiuntinėjimas, randa, šviesa, šiluma, darbininkai, nuosimtis už įdėtą kapitalą, jo paties pragyvenimas ir pelnas.

Na, suskaičiuok pirkėjau, kiek rankų ta bonkutė ar dėžutė pereina iki pasiekia tavo rankas? Nė vienas iš jų nedirba už dyką. O kiek tie apgarsinimai prekuiuoja? Kompanija išdirban ti pigulkos dėl vidurių praliosavimo, turėjusi metinės apyvartos \$1,500,000, vien už apgarsiumus išmokėjo \$600,000. Daugiau negu 1/3 visos apyvartos. Kitos kompanijos išmoka daugiau 1/3. Pirkėjas, užmokės 25 c. už bonkutę, negauna joje tikros vertės vaistų nė už 5c.

Pareikalavimas gyduolių turgavietėje taip didelis, jog nė išdirbėjai, nė aptiekoriai neįstengia nusamdyti kompetentiškų darbininkų. Dirbtuvėse vaistus dirba paprasti «labores» apie vaistus tiek supranta, kiek jautis apie debesį. Aptiekoriai irgi nevisi gali nusamdyti tinkamus darbininkus ir užtektingai skaičiuoti.

Aš dirbu pas daktarą, kuris apart manęs, turi pas jį dirbantį jo sunų. Kadangi dirbu tik 3 dienas į savaitę, o kitas praeidžiu mokykloje, tai 3 dienas į savaitę aptieka palieka ant savininko sunaus rankų, kuris apie vaistus nieko žinoti nenori.

Jis turi vieną didelę bonką su paršu: «mixture G. C. K.» kas reiškia angliškai, mixtur God only knows, arba lietuviškai, mišinys Dievas tiktai žino koks. Su ta tai mixtura, jis išpildo visus daktaro receptus, kai—kurie iš ligonių pasveiksta, o kai—kurie važiuoja pas Abraomą.

Kas jam galvoje. Jis gauna umokėti už kiekvieną bonkutę jo vaistų ir padaro biznį. Daugumoje kitų aptiekų dalykai stovi irgi negeriausiai. Apie dirbtuves nereikia nė kalbėti. Regis Suv. Valst. yra perleistos įstatimdavėjų tiesos, taip vadinamos «pure food and drugs law», bet kas ten tąs tiesas paiso, kuomet einasi apie gerą «business».

J. Rudminas.

Fedorenkas paliosuotas

Iš Winnipeg, Kanados, kalėjimo likosi, sulyg nuosprendžio teisėjo Mayerro, paleistas Rusijos revoliucionierius Sava Fedorenkas, kuris, kaip žinoma, pagal kruvinojo caro norą ir liepimą likosi suareštuotu ir buvo rengiamasi išsiųsti jį atgal Rusijon, kad atiduoti caro naguosna, tečiaus tarptautinio proletarijato protestai nepalieka be pasekmių. Valdžios bižosi viešo išniekinimo jų.

Fedorenkai išėjus iš kalėjimo, pasklido paskelbos, kad likosi jis visiškai liuosu, tečiaus Kanados teismas pripažino tik neganėtinai Rusijos valdžios prirodymus, kad galima būtų jį kriminalistui įtarti. Taigi, pareikalavo tik tikresnių

prirodymų, o tuo tarpu Fedorenkai daleista aplankyti savo prietelius.

Politiškųjų Pabėgėlių Gelbėjimo Lygos komitetas tiki, kad Rusijos valdžia liausis kėsinusi ant gyvasties Fedorenko, nes sumislyti jos prirodymai visgi bus atremti.

Pagelbos! — Pagelbos!...

Man rodos, kad girdžiu šiurpulus gimdantį verksmą, daeinantį prie manęs iš šiaurės, kuomet skaitau laikraščiuose aprašymus apie išalkusiųjų vergų streiką Chicagoje.

Tukstančiai moterų ir vaikų varo savo skurdų gyvenimą, siudami rubus kitiems, o patys apiplyšę, basi, o jų sunykusieji, išbyškusieji veidai, sako apie badą ir skurdą. Ar randasi kur panašus pragaras, ar randasi panašus barbarizmas, kurį galima būtų lyginti prie šios baime krečiančios tragedijos?

Jeigu darbininkai nebutų apmirę lyg šatos uolos, ir taip nesusipratę, sukiltų kaip baisingą audros viesulą apginiame tų drebančiųjų nuo šalčio, alkanųjų kudikių, kurie tos pagelbos, to apginimo reikalauja.

Yra Chicagoj pakaktinai, taip vadinamų «unijų», kurios galėtų padaryti galą streikui traukyje penkių minučių ir ištraukti savo brolius ir seseris iš baisiųjų tortūros nagų. Kodėl vienok vardan tų žmogiškų savo priedermių, nieko neveikia?

Plieninis trustas begėdiškai apgavo darbininkus, tos pramonijos šakoj dirbančius ir laivinių katilų kurikus; tabakikis trustas nuslopino visokius žmogiškus savo darbininkų reikalavimus, gyvavimas kitų unijų kabo ant plauko, o dabar rubsiuvinis trustas stengiasi pavergti savo darbininkus.

Kada gi tos unijos nubus?

Bei ar jos gyvena tik rinkimų laiku?

Profesijonalinės unijos privalo pasmerkti esantį pasibaisėtiną rubsiuvių streiką.

Šešeliai alkanųjų kudikių vaidenas ant lauko kovos, dvasios nukankitųjų motinų skraido aplink, o žmogiškos hijenos drasko ir naikina žmones, kuomet sužvėrėję, pasiputę kapitalistai laukia kovojančiųjų pasidavimo.

Jeigu Industrijinė Sąjunga, kurios pareiga kiekvieną tokią kriminališką piktadarystę, papildytą per korporaciją, nesibaiminant atsakančiai pasmerkti, sujusių, streiką galima būtų greit išlaimėti, o žiaurus sužvėrėję «bosai» į dvidešimts keturias valandas išpildytų darbininkų reikalavimą, idant būtų prašalinta «sweat shop'ų» aukų pasibaisėtinios kančios ir panaikintas pačioje užmezgoje liudnas anų likimas.

Dėlkogi tat vardan tųjų alkanų ir nušalusųjų motinų ir kudikių suorganizuoti darbininkai nepadaro to, ką privalo ir neprideda rankų prie jų išliuosavimo?

Pereitomis dienomis, kada «basai» kaipo nuozmųs žvėris nuodais piktybės spjovė veidan darbininkų, ginančių savo elementariškiausias teises, Chicagojuk nepasiliko akla ir kurčia, kaip kad sąžinė tų brutalių, kurie žudo kudikus, o tukstančiai unijistų privalo sukilti ir sukilimu padėti syki ant visados galą panašioms piktadarystėms.

Galas tokioms unijoms, kurios pėsduoda begėdiškoms ir žvėriškoms prievartoms, (apart kelių kurios užjaučia iš visos širdies).

Visur privalo būti sušaukti protesto susirinkimai ir sukilimo išsiveržimas privalo pakilti, kokio dar joks Amerikos miestas nėra matęs.

Šauksmas pagalbos tur būti išgirstu visur per tuos, kurie neužmirė lyg akmenai.

Tie šimtai stiprių darbininkų atsakys už šiandie mirštančius badu rubsiuvius darbininkus, už unionizmą ir žmonių.

E. V. Debas.

Užkaukite vejai...

Užkaukite vejai žiaurus, rudeniai,
Atneškit ilgėjimo skausmą krutinei,
Užšaldykite mano širdies jausmingumą,
Švilpimais išjuokit minties vargingumą.

Nuvytę gėlės liūdnuo priduoikit
Ir žustančios sielos geriau nevauduokit.

Težnu, nes aš neišmokau kovoti...

Gana jau svajonėmis laimės jieškoti;

Nebūsiu laimingas,

Nes laikas verksmingas.

Gamta ir žmonija, sakykit, ar verta,
Gyventi, kad vargas gyvenimą kerta?...

Geriau to judėjimo siūlą pertraukti

Ir ten amžinos nežinios susilaukti...

Man pragaro vulkanai ugnia čia vemia,
Tek' ašaros karčios per kruviną žemę.

Nuo tamsiojo rūko pasaulis aptemo,

Gyvenimo žvakę širdis sukureno.

Jau žūnu verksmingas,

Nes aš nelaimingas.

Dangus tesiniaukia, nešieski saulute,

Užgesk paskutinę šviesioji žvaigždute;

Geriau smiltyje aš užkastas būsiu,

Negu varguose taip skursdamas pūsiu.

Jūs gražios meilutės manęs nemylėkit,

Kas dvasiškai vargsta to nesigailėkit,

Kas meilės ilgėdamas, kenčia, tai klysta...

Tokie minkštapročiai greičiau tenuvyksta...

Tebus nelaimingi,

Kurie neturtingi...

Jovaras.

Ant gyvenimo slenkščio.

(Pagal E. Čirikovą).

Parašė A. Žymontas.

Mama išvažiavo. Pasidarė tyku ir ilgu kambariuose. Namus pridaboję teta Zosė. Teta vaikščiojo po kambarius patyliukais, kokia tai nusiminusi ir suvargusi, apsisuodavo galvą į pilką skepetaitę, apsirodavo prieš Staselio paveikslą ir ilgai žiūrėdavo į jį. Paskui atsitraukdavo ir žiūrėdavo per langą. Ir Jonelis matė, kaip temstant vakare rankoj teta turėjo mažą baltą skepetaitę...

— Tu ką, teta?... a?

— Nieko...

— O pati verki!

— Ne. Šaltį triu, Joneli...

— Netiesa...

— Ilgu...

— Be mamos? Be mamos ir be Staselio ilgu... Tau gaila Staselio?

— Gaila...

— Jis, pagal tavo supratimą, geras?

— Geras...

— O už ką jį kalėjimą?

— Kaip į kalėjimą? Kas tau tai sakė?

— Nepaslėpsi! Pats kiemsargis sakė...

Abudu jie stovėjo pas langą ir tylėjo.

— Joneli, nelupinėk popieros nuo sienos!

— Einam, teta, į Staselio kambarį! Nori?

— Taip.

Jie nuėjo į Staselio kambarį. Užsibino lempą ir atsėdo prie stalo. Kambarėlis mažas. Ant sienos gitara, studentiškas žiponas, ant stalo raudonas sugeriamasis rašalų popieris, šmotukas kaukolės su nurukytomis papirosų galais... Tai Staselis rūkė.

— Teta! Žiūrėk gaidys! Tai Staselis nupiesė... Aš sėdėjau jam ant kelių, o jis piešė...

Teta atydziai peržiūrėję sugeriamąjį rašalų popierį, kuris gulėjo ant Staselio stalo, tartum norėjo ką tai atspėti iš tų sutaškytų rašalo lašų; paskui, pasirėmus galvą ant alkūnės, užšalo mintyse ir nustojė klausiusi ką Jonelis kalbėjo...

— Teta gi! Tu negirdi!

— Ką?

— Mama atims nuo jų Staselį, ar ne?

— Gali būti...

Paskiau jie atsigulė ant Staselio lovos... Teta glostė Jonelio garbiniutus plaukus ir tylėjo, o Jonelis kalbėjo. Jis įsigilinęs į fantaziją: kaip jis užaugs didelis, taps oficeriumi ir ateis prie jų...

... Jie nusigąs, nubėgs. Tik tai ne! Nepabėgsite nuo manęs!... Prašys susimylėjimo... Nereikia teta, atleisti!...

— Ką, balandėli?

— Neatleisti jiems! Tiesa neverta...

— Nežinau...

— Skaudu butų atleisti tokiems!... Ne, nė už ką neatleisiu! Pažiurek: Staselis užmiršo gitarą su savim paimti!... Ir mama užmiršo dabar jam nuvežti... Kuomet Staselis parvažiuos... Greitai!

— Jau greitai...

— Ant Velykų?

— Taip rodosi...

— Jeigu jie Staselį ant Velykų nepaleis, aš jiems suduosiu...

Ir vėl Jonelis įsigilino į fantaziją... Kam išvežė Staselį? Staselis jų nekludė... Mama dėlei jo vis verkia... Ot jums! ot!...

Ir Jonelis įniręs mušė priegalvį stipriai sugniaužęs savo maziuką kumštį...

III.

Sugrįžo mama... Apsikabino su teta Zose ir pradėjo abidvi verkti. Paskui nustojo verkusios, susėdo ant Staselio lovos, nuleido galvas žemyn ir ilgai tylėjo... Ir Joneliui norėjosi verkti... Turbut kas-nors pasidarė Staseliumi...

— Aš tavęs, mama, nepažinau... Tu įėjai, o aš maniu svetima...

— Tau, suneli, laikas jau miegoti...

— Kam tu prikabinai prie skrybėlės juodą kaspinę?

Nekalba...

— Tu pasidariai kaip senė: visa juoduose rubuose...

Nekalba...

-- Matei Staselį?

— Taip... — tyliai pasakė mama ir nuėjo į kitą kambarį.

— Kur tu?

— Tuoju...

Jonelis pasižiūrėjo į tetą Zosę, priėjo prie jos ir pažiūrėjo į akis. Teta tylėdama pagriebė jį ant rankų ir drūčiai prispaudė prie savęs...

— Ai! Skaudu, tetulyte!... Pas tave čia spilka!

Patylėjo.

— O mama?

— Ji nelabai sveika ir pavargo. Eik gulti... Aš tave nurengsiu...

— O pabučiuoti?

Jonelis mėgdavo, kuomet jis nueidavo gulti, kad ateitų mana ir pabučiuotų jį, paglostytų ir pakištų gerai užklodę po kojomis.

— Aš tave šiandien pabučiuosiu...

— O mama?

— Mama tai nuo rytojaus dienos...

— Matai kokia gudri!... Aš noriu, kad mama...

— Aš pasakysiu jai... Gali buti ji irgi ateis.

— O ko ji verkia? Kam ji užsidarė ten?... Žinau, žinau.

Neapgausi! Aš mačiau per durių pliškį ką ji veikia! Turbut Staselis susirgo?...

— Taip. Susirgo. Labai susirgo.

— Ar nenumirė jis, tetulyte!...

— Gal pasveiks... Einam, laikas, balandėli... Girdi, laikrodis muša devynias.

— Ar nežinai, ar paryzė man mama naują arkliuką? Ir lai sau eina! Ji negera, todėl, kad kolioja Staselį...

Taip ir neatėjo šį vakarą, mama pabučiuoti Jonelio. O jis laukė. Žibėjo kampe, kaip ir seniau, raudona lėpsna lemputė... Tartum gyva: juda ir liepsna dreba, atspindėdama paveikslė... Auklė vadindavo lemputę: «dievo akute»... Visur šiandien uždegioja lemputes: ir Staselio kambaryje ir salone... Staselis niekuomet nežiebdavo, o jie ir tenai užžiebė... Staselis supyks, kaip parvažiuos namon...

Teta nurengė, paguldė ir pabučiavo Jonelį.

— Paglostyk!... O užklodą po kojoms pakišk.

— Taip.

— O mama! Pasakyk jai, kad nuimtų nuo skrybėlės juodą kaspinę... Tarytum kokias senė...

Kasžin-kas vaikščiojo naktį po kambarius. Teta miegojo vaikų kambaryje: ji vis vartėsi ir dusavo, o Staselio kambaryje kasžin-kas verkė ir tyliai kalbėjo... Turbut mama. Kodėl ji nemiega?

— Mamyte!— pašnabždomis pašaukė Jonelis. Atkar-tojo dar syki. Jei po trijų sykių šaukimo mamytė neateis reiškia nėra ko laukti...

— Ma... my... te...!

(T. B)

LAISKAI Į REDAKCIJĄ.

GERBIAMOJI «KOVOS» REDAKCIJA:—

Malonėkite šiuos kelius žodžius patalpinti vardan teisybės.

Mēs turim daug korespondentų, kurie suteikia laikraščiams žinias, bet tos žinios tankiausia esti neteisingos; neteisingos žinios jokios naudos neatneša nė laikraščiumi, nė visuomenei, jei bent tiems žmonėms, kurie jas tyčia iškraipo, kad pasijuokti iš redaktoriaus nežinojimo tikro dalykų stovio. Redaktorius negali žinoti, ar rašytojas teisybę rašo, ar ne; jis tik užsitiki ypata, kuri tas žinias suteikia. Todėl, kuris paduoda žinias, jis yra atsakomybė už teisingumą tų žinių.

«Kovos» N50 T. Klevelis aprašė apie nužudymą Kaz. Lazins-kio per slaptą policistą, apgailestaudamas tą žuvusį draugą, sykiu apgailestaudja ir jo šeimyną, kad jo moteris yra kelionė į Ameriką: stebėtinas dalykas, kad dauguma ji pažinojo kaip Chicagoj, taip Baltimorėj, nieks nepaliūdija, kad būtų ženotas, podraug jo pusbrolis Rumčikas yra geriausiu liūdininku, o korespondentas nūmirusį apženižo.

«Kovos» N52, aprašyme Pranciško Nagreckio per tą patį korespondentą yra pasakyta, kad vėlionis kalbėjęs: «jeigu man prisieitų žuti šiame streike, tai jūs-palaidokit mane iškilmingai iš mano pinigų, jeigu unija neduos, o likusius pinigus parsiuokit tėvui į Lietuvą». Toliau sako, kad pinigus paliko po priežiūra pusbrolio K. Kaupo. Aprašymas yra visai neteisingas, kadangi vėlionis apie savo mirtį niekad nekalbėjo ir niekam nėra pasakojęs apie palaidojimą bei apie savo turto pavėdimą kam nors, nes jo mirtis visai netikėta buvo ir jo draugai, su kuriais laiką praleisdavo nieko panašaus nepaliūdija. Matomai korespondentas pasigavo žodžius Kaupo, kuris norėjo apsiskelbti jo broliu ir paūmti tur tą savo rankas; tas jo menkas tartas nėra niekam dar pavestas. K. Kaupas norėjo apsišaukti administratorium ant Nagreckio turto, bet teismas jo neužtvirtino. Kadangi P. Nagreckis prigulėjo prie «Lietuviškų Kriaučių Kliubo Savitarpinės Pašelpos», todėl Kliubas rūpinasi nedaleisti tokius žmones, kurie nėra įgaloti ir neturi tiesos būti paveldėjais. Tikri paveldėjai turi būti užtvirtinti teismo, ir tik tada galima bus pranešti, kas liko užžiūrėtojo jo turto. Panašiem korespondentam patarčiau tik teisingas žinias paduoti, o tokios žinios visai yra be vertės.

P. Galskis.

GERBIAMOJI «KOVOS» REDAKCIJA!

Meldžiame patalpinti šį mūsų pranešimą SLA. nariams, nes «Keleivis» atsisakė talpinti šį pranešimą, nors buvo konferencijos nutarta pagarsinti per laikraščius.

Mēs, žemiau pasirašiusieji nariai Specijališkos Komisijos išrinktos Massachusetts valstijos konferencijoj, dasižinojimui reika-

lingumo centrališko daktaro, šiuomi pranešam gerbiamiems SLA. nariams, jog parašėm į visas valstijas, kur SLA. gyvuoja, ir nuo 21 valstijos aplaikėm atsakymus, ir nė viena valstija neverčia panašias organizacijas turėt Centrališkus daktarus, kaip kad mūs advokatai melagingai taisydami konstituciją įkalbinėja.

Komisija nariai:

R. Vasiliauckas, Ant. Babilius, J. P. Raulinaitis.

Korespondencijos.

Rašyti reikia visados tik juodu rašalu ir tik ant vienos pusės popieros, nepersiviečiamos; viršuje palikti bent dvi eilutes neužrašytas.

Žinios turi būt teisingos, paduotos taip, kaip atsitiko, be ilgų privadžiojimų ir pamokinių. Žinios iš darbininkų gyvenimo visados bus patalpintos.

EASTON, PA. Pasklido gandas tarp mus lietuvių, kad 17 ir 18 dienas Gruodžio atsibus prelekcijos ir prakalbos, rengiamos per L.N.P. Kliubą. Su nekantrumu laukėme tos dienos, labjause išgirsti to įtekmingo ir garsaus Perkuno.

Gruodžio 17 d. Subatoj, buvo Perkuno prelekcija «Apie sveikatą». Prelegentas pirmiausiai darodė, jog žmogus be sveikatos yra nelaimingiausias ir niekam netinkantis. Toliaus darodinėjo, kaip reikia užlaikyti sveikatą, kaip reikia pasielgti žmogui, norinčiam buti sveiku. Kalba labai aiški ir atmintinga, nes kalbėtojas savo aiškius ir trumpus išsireiskimus atkartoję po kelis kartus, taip, kad toji kalba klausytojo omenėje, liekasi ant visados.

Žmonių prisirinko pilna svetainė ir klausytojai liko užganėditi prirodytais patyrimais, o taip naudingais ir neišvengtinais reikalingais kiekvienam sucedijime bei užlaikyme sveikatos.

Užbaigoj prelekcijos praktiškai darodė, kad darbininko sveikatai daugiausiai kenkia, netikęs valdymas dabartinės draugijos ir tt.. Pabaigus prelekciją, buvo uždavinėti įvairių klausimai iš publikos ir sekė eile deklamacijos.

Gruodžio 18 dieną Nedėlioj, tuoj po pietų prasidėjo prakalbos. Kalbėtojas aiškono: «iš ko kilo skurdas ant žemės ir kas pagimdė tą vargą, kurį turi panešti darbininkai». Kalba labai užimanti, kalbėtojas gambiai pritaikė tokių užduočių, ant kurių iš publos noriai atsakinėjo, taip kad laiko kelios valandos įdomiai ir nejučioms prabėgo. Drg. Perkunas kalboje daėjo ir iki politiškių partijų, faktiškai nurodinėjo nežmoniškus pasielgimus su darbininkais republikonų viešpatavime, nenupeikė anarhizmą su kuriuom dabar negalima susitaikyti, prie dabartinių gyvenimo sąlygų. Darodė, kad socializmas, tai vienatinis darbininkų išganymas, tik tada dabartininkai atsikvėps sveikesniu oru, kuomet susipras, tada galės gyventi kaip žmonės.

Po prakalbos, vėl buvo įvairaus turinio klausimai, kuriuos kalbėtojas su darodymais išaiškino, paskiaus deklamacijos.

Męs eastoniečiai osame užganėdinti drg. Perkuno kalba, kuris sudrutino mūsų nuomones socialistiškam judėjime.

Tardami kalbėtojai širdingai ačių už atsilankymą; tikimės, jog neužmirš mus ir ant toliaus.

Susirinkus keletui lietuvių pas drg. S. Meškauską Gruodžio 31 d., besilinkėminant tapo sumanyta per drg. Meškauską ir suaukauti \$1.17 dėlei išliuosavimo S. Fedorenko, išskyrus 7 c. iškaščių, pasiūsta «Political refugee defense league» komitetui \$1.10. Tai antras pasiuntimas nuo eastoniečių tam tikslui.

F. L-tis.

SAJUNGOS REIKALAI.

L.S.S. Centro Sekretoriaus Pranešimai.

337) 1-os kuopos užklausias, kodėl jų kuopai buvo prisiūsta bereikalingai «III» ir «IV» referendumų blankos, pasiūsta Ref. Tvarkymo K-jai.

388) Drg. J.K. Gilius pridavė V.K-to dokumentus, kurie buvo pas jį susirinkę laike jo buvimo V.K-to sekretoriumi.

389) Užklausias J.Grinini, kas yra TKK-joje, nes jis noris duoti jai peržiūrėti S-gos apyskaitas, tapo jam pranešta, kad dėl TKK-jos jis turi susižinoti su 1-mos kp. valdyba. Bet greitu laiku J.Grinius pranešė, kad jis jau šaukęs minėtą Komisiją, bet toji nesuėjusi visa. Gavus tokį pranešimą, pranešiau 1-mai kuopai, kad ji pasirūpintų tame dalyke. 1-ma kuopa vienok paaiškino, kad J.Grinius niekad nėra teiravęs tame dalyke su 1-ma kuopa ir bandęs sušaukti STKK-ją savarankiškai, prieg tam 1-ma kuopa paaiškina, kad STKK-ja tuomtarpu iš priežasties neužtvirtinimo ir išvažinėjimo K-jos narių negali savo pareigų atlikti. Ant to 1 mai kuopai patarta, kad ji pasirūpintų tą atlikti per tam tikrą tam tikslui išrinktą komisiją.

390) 137, 119 ir 71 kuopų įnešimai prašalinti J.Grinijų ir sutvarkyti administraciją — sulaikyti, paaiškinant toms kuopoms, kad tame dalyke jau P.K-tas veikia.

391) Drg. J.Petkūnas pranešė, kad atsakymą linkui užėmimo liglaikiniai ad-riaus vietos negalėjęs duoti į laiką, iš priežasties, kad buvo išvykęs.

392) F.J.Bagočiaus reikalavimas, kad P.K-tas ištirtų, kur dingo jo aukautas (1907m) laikrodėlis «Kovai» dėl premijos prenumeratoriams, pasiūsta P.K-tui.

393) IV Rajono paduotas įnešimas linkui perkeitimo P.K-to taisyklių, pasiūsta P.K-tui.

394) VII Rajono 7 konferencijos protokolas sugražintas to rajono sekretoriui, paaiškinant, kad išstisas protokolas nereik slūsti Centro sekretoriui, bet tik įnešimas.

395) Ant C.Sekretoriaus pranešimo, kad J.Miškinis turi būt prašalintas iš adm-jos, adm-ja pranešė, kad jis pats jau prasišalinęs po incidentui.

396) 1-mos kuopos įnešimas, kad būtų išrinkta nauja Referendumo Tv. K-ja sulaikytas, paaiškinant įnešėjams, kad bus pasiūstas įnešimas V.K-tui tik tuomet, jeigu pasirodys, kad referendumas «III» atmetas. (Jei būtų priimtas tas referendumas, tada nebereikėtų nė naujos RTK-jos rinkti.)

397) 1-mos kp. reikalavimas užtvirtinti Turto Surokavimo K-ją pasiūsta P.K-tui.

398) 1-mos kp. įnešimas sustabdyti polemikas «Kovoje» pasiūsta L.K-tui.

399) Drg. A.Žymontas pranešė, kad apsiėmė liglaikiniai ad-rium ir pribūsiąs į «Kovos» adm-ją apie Decemberio pabaigą.

400) Visas «III» ir «IV» referendumų blankos prisiūstos ant

mano vardo persiūsta Ref. Tv. K-jai.

N.Y. City, 29, XII. 10. LSS. Centro Sekr. A. Purvis.

LSS. Centro Viršinininkų rinkimai.

Ref. Tv. K-jai tapo pridutos (Dec. 27, 1910) rinkimų blankos. Komisija beabejo tuojaus įs išsiuntinėjo ir kuopoms. Todėl kuopos turi kuonogreičiausiai sušaukti susirinkimus, idant nu balsavus galėtų sugražinti RTK-jai į laiką. Blankos sugražintos vėliau negu kad Ref. Tv. K-jos pažymėta ant blankų, nebus imtos į atydą. Blankas po nubalsavimui kuopų sekretoriai neturi gražinti Centro sekretoriui, bet Ref. Tv. K-jai sekančiu antrašu: J. Šukys, 120 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Kuopos ar pavieniai, neaplaikę blankų, atsišaukite augščiau nurodytu antrašu.

N.Y. City 29 XII, 10. LSS. Centro Sekr. A. Purvis.

Pildančiojo Komiteto Tarimas N89.

P.K-tui:— 137-ta kuopa savo susirinkime, laikytame Sept. 23 d. 10m., apkalbėjus vienbalsiai priėmė sekantį įnešimą:

L. S. Sąjunga leizdama į Suvienytas Valstijas kalbėtojus, turi juos instruktinti rinkti aukas dėl parėmimo Literatūros Fondo.

Motyvas: Tas reikalinga todėl, kad prisijėmus išleisti kokį nors veikalą nesutiktume tą patį, kaip buvo su išleidimu «Moteris ir Socializmas».

Roseland, Ill. LSS. 137 kuopos sek. V. Shileika.

Kadangi LSS. neturi savo kalbėtojų, kuriems galėtų instrukcijas duoti; todėl ir tas nutarimas nebūtų galima gyvenime įvykinti. Taigi balsuojų prieš įnešimą.

New York, N. Y. 14 XII 10.

M. M. Račiūtė.

Balsuojame taipgi prieš įnešimą, bet atkreipiame kuopų atydą, kad jos laike viešų susirinkimų rinktų aukas dėl Lit. Fondo.

E. Pittsburg, Pa. 16 XII 10. P.K-to narys B. K. Kondratavičius.

Baltimore, Md. 24 XII 10. P.K-to Narys P. Grinius.

Reiškia, įnešimas atmetas, bet P.K-tas šiuomi paragina kuopas, kad jos pasistengtų rinkti aukas dėl Literatūros Fondo.

New York, 29, XII, 10.

L. S. S. Centro sekretorius Aug. Purvis.

Pildančiojo Komiteto Tarimas No.90.

Aš atmenu, kaip Centro komitetų konferencijoje drg. J. Grinius išsitarė, kad «drg. V.K. Račkauckas atsisakė taisyti korektą «Mot. ir Socializmas» iš priežasties, kad neturįs laiko. Dabar gi drg. Račkauckas savo laiške*) rašo, kad jisai visai nebuvo per adm. drg. Grinių užklaustas, ar apsiima taisyti korektą «Mot. ir Socializmas» veikalo. Čion matomai vienas iš jų dviejų t.y. drg. Račkauckas ar drg. Grinius neteisę sakė. Idant iširti tą dalyką, aš įnešu, kad P.K-tas išreikalautų iš drg. Griniaus drg. Račkaucko laiška, kuriame jis atsisakė taisyti korektą «Mot. ir Soc.» Kaip matyti, tai ne menkas dalykas linkui tos korektos taisymo.

9, X 10. I-mo Rajono V.K-to narys J.S. Pruselažtis.

Aš paremiu įnešimą. (Bet čion turiu paaiškinti, kad nors aš dalyvavau minėtoje konferencijoje, bet nepamenu, ar buvo J. Griniaus sakyta, kad Račkauckas atsisakė, ar ne).

N.Y. City 15 XII 10. P.K-to Narys M.M. Račiūtė.

Balsuojų už įnešimą ir patvirtinu Pruselažčio patėmijimą, kad Grinius tą sakė konferencijoje.

E. Pittsburg, Pa. 17 XII 10. P.K-to Narys B.K. Kondratavičius.

*) Drg. V.K. Račkaucko laiško, kuris buvo pridutos P.K-tui negarsinu: 1) iš priežasties jo ilgumo, o 2) P.K-tas matė tą laiška ir rado už reikalingą imti į atydą.

A. Purvis.

Labai negerai, kad drg. Račkauckas taip vėlai tą klaidą patėmijo ir dargi nesikreipė kur priderėtų, bet per pašalines ypatus, kuomet dalykas jau keli mėnesiai buvo aptartas per P.K-tą ir beabejo drg. Račkauckas tą turėjo žinoti, bet nieko nesakė.

Baltimore, Md. 24 XII 10.

P.K-to narys P. Grinius.

Reiškia, P.K-to didžiama nutarė imti tą dalyką ištyrimui.

L.S.S. Centro Sekretorius Aug. Purvis.

N.Y. City, 29, XII, '10.

Pildančiojo Komiteto Tarimas N 91.

Centro Valdybai:— Pasirodo, jog sumokslas mano priešų turi nemažą sutartį ir su Centro Valdyba bei Sekretorium. Pranešimas mano, jog Bernotas ir kompanija daro bjaurius darbus spaus-tuvėje, jau žinomas zeceriams, kurie pranešė, jog jiems tą pranešė Centro Sekretorius. Jeigu taip dalykai stovi, tad nieko nelieka kaip tik panaudoti spēką.

Aš jau neadministratoriauju, «Kovos» darbas paraližuotas, nors pastačiau tuom laik J. Stasiulevičių, bet toli dar iki susipažis su reikalais.)*

Philadelphia, Pa.

Sąjungos ex-narys J. Grinius.

Nutariame:

1) Išreikalauti dokumentališkų darodymų nuo J. Griniaus ant jo skundimosi linkui Centro Valdybos bei Sek. pranešiuėjimų.

2) Kadangi adm-rius pasitraukdamas nuo vietos turėjo pranešti apie tai Sąjungos Turtų Kontrolės K-jai, kuri tiktai turi tiesą liglaikiniai pastatyti ypatą, kuri atliktų adm-riaus darba, iki P.K-tas paskirs tai vietai administratorių ir b) kadangi adm-rius saivališkaiki savo vietoje pastatė kitą darbininką, todėl randame:

1) Kad J. Grinius turi būt laikomas atsakomybėje už visus dalykus, kuriuos atlieka jo pastatytas darbininkas ir 2) jei būtų kokis pinigiskas nuostolis, tai tą turi adm-rius J. Grinius panešti, o ne S-ga, nes ne S-ga rinko tą jo pastatytą darbininką.

New York, N.Y., 16 XII 10

E. Pittsburg, Pa. 19, XII, 10.

Baltimore, Md. 24, XII, 10.

New York City, 30, XII, '10.

LSS P. K-tas

M. M. Račiūtė,

B. K. Kondratavičius

P. Grinius

LSS. Centro Sekr. Aug. Purvis.

Pildančiojo Komiteto Tarimas N 92.

Šiuomi LSS. III Rajonas atkreipia atydą P.K-to, kad administratorius neturi tiesos išleidinėti knygu (brošūru) be žinios Lit. K-to, kaip kad darė: pav. išleido «Ateities Surėdymas» ir «Darbininko Sveikata» be žinios Literatūros ir Pild. Komitetų.

III Rajono Komitetas

Org. A. J. Keršis, Sek. B. Kondratavičius Ižd. X. A. Keršis.

Nutariame, kad adm-rius neturi tiesos išleisti jokios literatūros, be nutarimo Lit. Komiteto.

New York City, 15, XII, 10.

East Pittsburg, Pa., 17, XII, '10

LSS P.K tas

Baltimore, Md., 24, XII, 10.

New York City, 30, XII, '10.

LSS Centro Sekr. Aug. Purvis.

LSS. Referendum «XI» 1910m.

LSS. 91-ma kuopa paremia 81-mos kuopos įnešimą, tilpusi «Kovos» N49 10m. ir todėl tas įnešimas linkui įvedimo naujų taisyklių Administracijoje eis per referendum. Diskusijų laikas to klausimo užsibaigs February 20, 1911m. Jei kuopos sumano ko.

*) Tą dalį J. Griniaus pranešimo, kur skundžiasi, kad jį neteisėtingai per laikraštį šmeižia, netaipinu.

A. Purvis.

šėlai tą klaidą...
 r pašalines yp...
 s per P.K.-tą...
 o nesakė.
 ys P.Griniaus...
 alyką ištyrimui...
 s Aug. Purvis.

kius patalsimus, tai malonėsite tiesiog Centro sekretoriui prisijus-
 ti ne vėliaus February 1, 1911m.
 N.Y.City, 29 XII 10. ISS. Centro Sekr. Aug. Purvis.

Organo leidimo klausime.

LSS. 117 kuopa savo mėnesiniame susirinkime laikyta-
 me Gruodžio 18 dieną, svarstant kitus sąjungos reikalus, ap
 kalbėta klausimas, per J.S. Pruselaitį pakeltas, kaslink leidi-
 mo mūsų organo «Kovos». Viršminėtoji kuopa link to klaus-
 simo, išreiškia savo nuomonę sekančiais:

Drg. J.S. Prurelaitis po išvadžiojimo, kad per daug sun-
 kiai turime dirbti, kad leisti savo organą «Kovą», pasiūlo jai
 amžiną atilsį; kadangi nešdami tą sunkią našta, negalime su-
 sivienyti su anglų Socialst Party. Klausimas, ar netekę sa-
 vo organo ir gaudami anglų kalboj partijos organus, daug iš
 mūsų galės naudoties anais ir žinos socialistišką judėjimą?
 Ar daugelis iš mūsų galės būti aktyviškais socialistais parti-
 joje ir ar organizatyviškas darbas bus pasekmingiau varomas?
 Į tai, rodosi, nė pats drg. Pruselaitis tikėti nenori. Nustoję
 «Kovos», nustotų ir socialistiška idėja gyvumo tarpe lietu-
 viškos liaudės Amerikoje. Laikraščiai, kuriems daugiau biz-
 nis negu socialistiška idėja rupi, negalės užvaduoti mums
 «Kovos».

Kad «Kova» skursta, tai mūsų pačių kaltė, o ne laik-
 raščio, kadangi kuopos neišmokėdamos savo duoklių bei už
 literatūrą, liepia laikraščiu skursti; negana to, nepridaboda-
 mi priedermių pildymą, leidžiamie daugeliui naudoties laikra-
 ūiu už dyką, o toks narys, kad mėnesinių mokesčių susiren-
 ko jau doleris bei du, atsisako mokėti, nuskriausdamas mus,
 kurie organą leidžiame.

Idant to išvengti, mēs 117 kuopa nutarėme iškalno už-
 simokėt savo mėnesinę mokesťį už visus metus, tokiu budu,
 nieks iš mūsų koupos narių nenuskriaus mus savo neuži-
 mokėjimu.

Lai panašiai padaro visi draugai, o pamatysime, kad ta
 sunki sloga, anot drg. Pruselaičio, netaip jau labai slėgia mu-
 sų sprandą, kad reiktų parklupti.

Nepavadiname draugą Pruselaitį «Kovos» giltine, kaip
 jis tikisi, vien tik karščiau prisirišame prie savo organo «Ko-
 vos», kad neleisti jį mums išplėsti. Išplėsti geistų tik mu-
 sų priešai.

Argumentas, kad Soc. Party neturi savo organo, neišlai-
 ko kritikos, kaip neišlaiko jos ir tvirtinimas, jog palaikymas
 organo leidimo stabdo mūsų idėjos plėtojimąsi. Su draugais
 anglais mēs lygintis dar visai negalime, mēs vos teprededame
 susiprasti, mēs mokinamės, o neveikiame kovos lauke kaip
 pilni kovotojai. Kas gali veikti politikoje, kodėlgi negali
 veikti turint ir savo socialistišką organizaciją? Kodėlgi mēs
 negalime padauginti socialistų kandidatų balsus visai nebu-
 dami Soc. Partijos nariais, vien nariais LSS.? Nustoję savo
 organo, mēs tik padarytume didelį žingsnį atgal.

Kad Soc. P. tarnauja privatiškai leidžiamie socialistiškai
 laikraščiai, bet negalime manyti, kad taip tarnaus ir mums
 mūsų socialistiškos spalvas laikraščiai. Soc. P. nariai irgi

moka po 25 c. mėnesinę mokesťį agitacijos reikalams, o laik-
 raščius tur prenumeruoti. Nemokantieji anglų kalbos, turė-
 tume tikti toli nuo partijos gyvenimo, nes nusmdytas mūsų
 organas nesutalpintų visus sąjungos ir prie to dar partijos gy-
 venimo bėgio reikalus. Kas mano, kad su organo nustojimu
 nieko nenustotume, tas labai klysta, jei nemeluoja.

Brangūs draugai ir draugės! Kreipiamės prie jūsų visų,
 kad suprastumėte kas mums reikalinga ir supratę savo reika-
 lus stotumėte visi darban, kad bent savo priedermes išpildyti.
 Be mūsų puslėto delno, be mūsų rupeščių ir triuso, nieks
 nesutraukys vergijos pančių ant mūsų rankų. Mūsų privalu-
 mu yra dildyti tuos pančius ant savo rankų, o dildinti juos
 galime vien šviesdamiesi ir platindami klesinį susiprati-
 mą, o tam pirmiausiai mums reikalingas nuosavas organas,
 kuris juk yra nevaržomu mūsų balsų. Mus nebyliais matyti,
 rodosi, joks mūsų draugas socialistas nelinkėtų.

A. J. Keršis.

Prie protokolo kritikos.

Po ilgo laukimo pasirodė Centro Komitetų konferencijos pro-
 tokolas, bet po trumpo laukimo pasirodė drg. J.Šukio protokolo
 kritika.

Nors per J.Šukį likau apkaltintu (laimė dar, kad neįvardijo),
 kad ilgai neparašiau protokolo, tas dar vis menkniekis. Bet kad
 Šukys stengiasi perversti savaip jau nutartus protokolo paragrafus,
 ir tai maniau, kad vis juokus daro. Bet patalpinus drg. A.Purvio
 «Pasiiaškinimas ir paaiškinimas» («Kovos» NN 48 ir 49) Šukys vėl
 savo nuomonę parodo niekam nesapnuotus ir neesamus dalykus, o
 apie pirmesnius savo žodžius, ištartus «LSS. C.K.-tu konf. kritikoje»
 (žr. Kovos N45) nė neburbt; suprantama, kad Šukys mano ar no-
 ri manyti, kad taip tikrai yra bei atsitiko, už tai esmiu priverstu
 pasiteisinti bei nurodyti, kuris iš mudviejų klaidą turime.

Šio mano paaiškinimo suvėlinimo priežastis yra: 1) Maniau,
 kad rasis gabiaus vartojantis plunksną negu aš; 2) dalykus geriau
 perstatantis negu aš. Vienok pasirodo, kad niekas nieko nesako,
 ir kad vienas Šukys yra nepamiršęs nutarimų, o mano užrašyti per
 ilgą laiką persistovėjo ir ant popieros apsikeitė, o kiti visi dalyva-
 vę konferencijoje visiškai užmiršo.

Eikime prie dalyko: 1) Kad protokolas ilgą laiką nepasirodė:
 vasaros karštam laike, dideliame mieste yra per sunkus užsiėmi-
 mas, t.y. rašymas, ypač žmogui nestovinčiam ant to; prie to dar
 prisidėjo ekonominės gyvenimo aplinkybės sulaukė mane nuo man
 pavestų pareigų. Todėl tame turiu noroms-nenoroms imti ant sa-
 vęs apkaltinimą ir be jokio nuosprendžio būti kaltu. Už tai tas
 bus atiečiai lekoja; visuomet ant kokių-nors suvažiavimų reikia
 rinkti du sekretoriai ir kad būtų pilnai parašytas protokolas laike
 susivažiavimo. Vienam sekretoriui tas yra negalimu, nes kaipo
 sąjungiečiui irgi malonu dalyvaut tarimuose, o ne vien užsigulus
 protokola rašyti.

2) Ginčijimasis sekretoriaus su pirmininku už žiulus paragra-
 fus. Paaiškinimas: kuris pirmininkas šoko, anot Šukio, į ginčus,
 tai tą gali ir Š. atmint, kad visai kitas pirmininkas tvarkvedžiavo,
 kada tie paragrafai buvo nutariami, o kad tas pirmsėdis norėjo ki-
 tą pavaduot ne savo darbą dirbt, tai taip buvo ir atsakyta be jokių
 ginčų, o ne kaip kad Š. atrodė.

3) Posėdis III, §3. Kad nei nebuvo kalbama, vien ginčiji-
 mai: peršoksi ar neperšoksi per grabutę...

Šukio priduoti dokumentai, kuriais jis rėmėsi, pasirodė neat-
 stovinčiais dokumentų vietos. «Kad Purvis būtų valdiškuoju

191.

is mano priešų...
 torium. Prane...
 us darbus span...
 g jiems tą prane...
 id nieko nelie...

as paraližiuot...
 dar iki susipa...

s J. Grinius.

uo J. Grinius...
 . pranešiuėjim...
 etos turėjo pra...
 i tikrai turi tie...
 ians darba, lik...
 adangi ad-rim...
 dėl randame:
 'bėje už visu...
 ir 2) jei būtų...
 rinius pančių...
 nką.

Račiūnė,
Kondratovičius

7. Purvis.

kad admini...
 e žinios Lit...
 is» ir «Darbl...
 q.

A. Keršis.
ios literati.

šėlute
 dratavičius
 s
 Purvis.

q, tilpusi
 naujų tai-
 laikas to
 mano ko.

sistagai per
Purvis.

agentu, tai laiko bedarbės nebūtų mitęs trimis «krekėmis» (blacuit) ir puodeliu arbatos per dieną. O kas taip sakė? Nagi žmogus, pas kurį ilgą laiką P., nuo pat jo atvažiavimo New Yorkan, gyveno. Na, dar pora «dokumentų»; vienas jau iš S-gos ribu iššokusis statomas patvirtinimui Šukio surinktų «dokumentų», bet ir tas neturi ką tokio pasakyti, kuo būtų galima remtis. Už tai Š. prirašyta «dokumentų» keli puslapiai. Ir mat C.K. konferencija jų nepripažįsta!

Bet Šukys po konferencijai gieda suvis kitą giesmę. Konferencijoje buvo užminta (mat, gal pamiršo) «kodėl tada nieko nesaikiai, kada rinko į P.K. arba į liglaikinį Sekretorių?». Už tai dabar Š. turi irgi išvedimą: «tokį būdą vartojant, kiekvienas teismas, kiekvieną bylą galėtų atmesti, pamatuodamas, kodėl neskundiai tada ir tada». Taip gali išsireikšti šio surėdymo palaikytojas-šalininkas, o ne socialistas, kurie netik neima nuo valdiškų įstaigų lekcijų, bet senai tvarkai iš principo priešingi.

Pasakymas «kad tai nebuvo skundas», nors aiškiai Šukys iš P. K-to reikalavo, kad tas klausimas būtų pakeltu konferencijoje, ir tai dar ne skundas! O gal kad ne buvo užvardytu «skundas», bet «dokumentai», liūdytojai — juk skundė, o ne pranešė, kad tik patirt...

4) Link perkeitimo V.K-to balsavimo būdo. Tą klausimą svarstant, dalyvavo jo aptarime ir Šukys, reiškia, girdėjo, kaip tapo nutarta, tai kam dar kelti jį iš naujo? Kad nepraktiškas, galima atmesti. Bet čia visai kas kita yra, tai orgsnizacijos vidurinio dalykų tvarkymo supratimo parodymas. Žemiaus tas, pav., tai pasiguodimas Šukio ant C.Sekr. sąjungiečiams.

5) Posėdis V, §9. To paragrafo svarstyme dalyvavo ir Šukys, girdėjo, kaip ir dėlko taip tapo nutarta, bet dabar vėl nori pakelti iš naujo. Čia ar nebus tikėtai Š. draugiškų atsinešimų parodymas(!).

6) Paragr. 12. Ant šito paragrafo yra atsakyta Purvio, bet neiškenčiu netaręs žodžio. Nors P.Norkus apsiėmė tik už \$10 per mėnesį, arba galėjo jis apsiimti ir už dyką, nes apsiėmimas nieko nelėšuoja, vienok su darbo atlikimu, tai kaip dievas davė. Išrinkome Norkų P.K-tan, o kur jis dabar? Nors nesulyginamai P.K. daug mažiau darbo yra negu sekretoriui.

7) Paragr. 13. Čionai drąsiai sakau, kad Šukio sumeluota. Pakilus klausimui, pasirodo, kad reikia tam-tikras blankas prirengti ir atspaudinti, — dėlei finansiško stovio buvo manoma atmesti. Bet C.Sekr. apsiėmus (man ne galvoje, koku būdu mano tą darbą atlikti) pavesta jam, o kad Šukys tą nutarimą užmiršo ir pagal jo supratimą kitaip jis atrodo, tai aš tam nekaltas, o kad kiti dalyvavusieji konferencijoje neužmiršo to ir tiki, tai tam aš irgi nekaltas.

8) Paragr. 14. Kad tas paragrafas nepilnas, tai ir Šukys nedapildė, nors ir kėsinosi. Kas yra Šukio dapildyta tame paragrafe, tai aš nemačiau reikalo tą rašyti, kadangi toks nutarimas keli metai atgal jau yra nutartas, ir to tūli redaktorai prisilaikė, o kad čia buvo tik patobulinimas jo, t.y. pranešti rašėjui-autoriui priešastis netalpinimo, tai tas yra suvis naujas, už tai nemačiau reikalo tą seną nutarimą atkartoti, kad jis dabar nėra nutartu ir nebuvo panaikintu.

Kadangi protokolo kritikas per savo pamiršimą kitaip išsireiškė negu yra nutarta, todėl man prisiėjo tankiai jo vardas minėt mano šiame straipsnyje, o antra, kad būtų tikroje to žodžio prasmėje kritika buvus, tai būtų kur-kas trumpesnė, rimtesnė ir naudingesnė, bet kad yra ji tik apsirėikimu nepageidaujamų mierių, už tai veltui jau tris žmonės laiką gaišina ir organe vietą užima.

Taipgi dar užkvičia prie darbo kitus draugus, kad imtųsi už protokolo dapildymo, bet iki šiam laikui dar nė vienas iš konferencijoje dalyvavusių neatsiminė, mat užmiršo.

C.K-tų konf. sekr. P.Sinkus.

Pasekmės balsavimo, ant LSS. V-to Rajono viršininkų.

Ant Organizatoriaus:

Kuopos: 28, 46, 80; balsai. Viso.

J. Žemaitis	2	2	3	7.
M. Kapčičiūtė	9	9	8	26.

Ant Sekretoriaus:

J. Stasiulevičius	3	2	8	13.
A. Staniškis	7	7	3	17.
J. A. Byla	3	2	-	5.

Ant Iždininko:

V. Balčiunas	12	10	2	24.
A. Stankus	2	1	7	10.
A. Šaukevičius	-	-	1	1.

Ant Knygiaus:

A. Gavulis	5	5	4	14.
J. Čiudinas	4	4	5	13.
A. Levonas	4	2	2	8.

Ant V. Komiteto narius:

L. Kupčinskas	9	2	-	11.
J. Bridičas	6	3	-	9.
K. Bubnys	4	7	-	11.
V. Lietuvninkutė	5	10	5	20.
A. Elinskas	1	2	-	3.
J.M. Jasulevičius	6	-	3	9.
J. Ramanauskas	1	-	3	4.
J. Grudzinskas	7	9	-	16.

Pagal balsų skaitlių išrinkti šie draugai: Org.— M. Kapočiūtė; sek.— A. Staniškis; iždin.— V. Balčiunas; knygium— A. Gavulis; į V. K.— Bubnys, L. Kupčinskas ir J. Grudzinskas. Visi iš Shenandoah, Pa.

Į V. Komitetą išrinkta: L. Kupčinskas, V. Lietuvninkutė ir J. Grudzinskas. V. Lietuvninkutė atsisakė, jos vietoj lieka K. Bubnys. Visi iš Shenandoah, Pa.

Kaip matome iš bals. blankų, šiuose rinkimuose dalyvavo tik 3 kuopos, kuomet V-tam rajone dar gyvuoja 8, tik nežinia dėl kokių priežasčių nedalyvauja rajono reikaluose, gal but labai silpnai gyvuoja, bet kiek žinau Minersvilės 15 kuopai laikosi neblogiausiai, nes ten netrūksta aktyviškų draugų. Minersviliečiai dalyvavo nominavime, tai ir balsavimų blankas navertėjo nusiūsti į gurbą, tokis M-čių pasielgimas buvo priežasčia susivėlinimo apskelbime balsavimo pasekmių.

Draugai ir draugės!— malonėkite užimti savo vietas, taipgi nepamirškite prisiūsti savo antrašus į organą, kad reikalui prisiėjus būtų galima surasti. Linkiu pasisekimo darbe dėl labo visuomenės.

LSS. V-to Rajono Sekretorius, J. Grudzinskas.

Klaidų atitaisymas.

«K» N52 korespondencijoj iš Baltimore Md buvo lošta Br Vargšo drama «Žmonės», o ne Jasukaičio Alkani Žmonės».

«Kovos» N1 pusr 3, 4 eilutė vietoj dimidiato tur būti dimidendo.